

# RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

## ARREST

van 17 oktober 2017 met nummer RvVb/A/1718/0154  
in de zaak met rolnummer 1112/0605/A/6/0538

Verzoekende partij	het college van burgemeester en schepenen van de stad <b>BRUGGE</b>  vertegenwoordigd door advocaat Sven BOULLART met woonplaatskeuze op het kantoor te 9000 Gent, Voskenslaan 419
Verwerende partij	<b>DE GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE AMBTENAAR</b> van het departement RWO, afdeling West-Vlaanderen  vertegenwoordigd door advocaat Yves FRANCOIS met woonplaatskeuze op het kantoor te 8790 Waregem, Eertbruggestraat 10
Tussenkommende partijen	1. de nv <b>ASPIRAVI</b> 2. de nv <b>PATHOEKE PLUS</b>  vertegenwoordigd door advocaat Gregory VERHELST met woonplaatskeuze op het kantoor te 2600 Antwerpen, Uitbreidingsstraat 2  3. de nv <b>ELICIO PLUS</b>  vertegenwoordigd door advocaten Tom MALFAIT en Vanessa MCCLELLAND met woonplaatskeuze op het kantoor te 9000 Gent, Kasteellaan 141  4. de cvba <b>WIND4FLANDERS PROJECTS 2</b>  vertegenwoordigd door advocaten Tangui VANDENPUT en Patrik DE MAEYER met woonplaatskeuze op het kantoor te 1160 Brussel, Tedescolaan 7  5. de nv <b>ARDESA</b> , met woonplaatskeuze te 8930 Lauwe, Leiestraat 105/302

---

### I. BESTREDEN BESLISSING

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 12 april 2012 de vernietiging van de beslissing van de verwerende partij van 24 februari 2012.

De verwerende partij heeft aan de eerste vier tussenkommende partijen een stedenbouwkundige vergunning verleend voor het afbreken van 14 windturbines en het bouwen van 11 windturbines + 5 middenspanningscabines op de percelen gelegen te 8000 Brugge, Pathoekeweg Boudewijnkanaal zn en met als kadastrale omschrijving afdeling 10, sectie N, nummers 173N, 173T, 237C3, 237H3, 237X2, 649E2 en afdeling 7, sectie I, nummers 459M5 en 67H3.

## II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

1.

De eerste, tweede, derde en vierde tussenkomende partij verzoeken met een aangetekende brief van 6 juni 2012 om in de procedure tot vernietiging tussen te komen.

De voorzitter van de eerste kamer laat de tussenkomende partij met een beschikking van 21 juni 2012 toe in de debatten.

De vijfde tussenkomende partij verzoekt met een aangetekende brief van 6 juni 2012 om in de procedure tot vernietiging tussen te komen.

De voorzitter van de eerste kamer laat de tussenkomende partij met een beschikking van 13 september 2012 toe in de debatten.

2.

Met het tussenarrest nr. A/2013/0037 van 5 februari 2013 heeft de Raad de debatten heropend om aan het Grondwettelijk Hof de volgende prejudiciële vraag te stellen:

“ ...

*Schendt artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 6° VCRO in de versie vóór de wijziging ervan bij het Decreet van 6 juli 2012 houdende wijziging van diverse bepalingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, wat de Raad voor Vergunningsbetwistingen betreft, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, voor zover het toelaat dat de adviserende instanties behorende tot een Vlaams departement of Vlaams agentschap via de betrokken leidend ambtenaar of bij diens afwezigheid diens gemachtigde, een vordering tot schorsing en/of vernietiging kunnen indienen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen, terwijl die bepaling niet in een vorderingsrecht voorziet voor het College van burgemeester en schepenen dat overeenkomstig artikel 4.7.26, §4, 2° VCRO wordt aangeduid als adviserend orgaan binnen de bijzondere procedure en in die hoedanigheid ook advies heeft verleend?*

...”

Het Grondwettelijk Hof heeft met het arrest nr. 32/2014 van 27 februari 2014 deze prejudiciële vraag beantwoord.

Met een arrest van 23 februari 2016 met nummer RvVb/A/1516/0672 heeft de Raad het beroep van de verzoekende partij onontvankelijk verklaard.

De verzoekende partij heeft tegen dit arrest cassatieberoep ingesteld bij de Raad van State, afdeling bestuursrechtspraak.

De Raad van State, afdeling bestuursrechtspraak, heeft met het arrest nr. 237.178 van 26 januari 2017 voormeld arrest van de Raad vernietigd en de behandeling van de zaak verwezen naar een anders samengestelde kamer van de Raad.

3.

De verwerende partij dient geen antwoordnota maar wel het administratief dossier in. De tussenkomende partijen dienen een schriftelijke uiteenzetting in. De verzoekende partij dient een toelichtende nota in.

De dienstdoend kamervoorzitter stelt op de openbare zitting van 6 juni 2017 de behandeling van de vordering tot vernietiging op verzoek van de partijen uit naar de openbare zitting van 24 augustus 2017.

De verzoekende partij, de verwerende partij en de eerste vier tussenkomende partijen dienen een aanvullende nota in.

De dienstdoend kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 24 augustus 2017.

Advocaat Jelle SNAUWAERT *loco* advocaat Sven BOULLART voert het woord voor de verzoekende partij. Advocaat Yves FRANÇOIS voert het woord voor de verwerende partij. Advocaat Gregory VERHELST voert het woord voor de eerste en tweede tussenkomende partij. Advocaat Tom MALFAIT voert het woord voor de derde tussenkomende partij. Advocaat Patrik DE MAEYER voert het woord voor de vierde tussenkomende partij.

De vijfde tussenkomende partij, hoewel behoorlijk opgeroepen, verschijnt niet op de zitting.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het besluit van de Vlaamse regering van 13 juli 2012 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen (Procedurebesluit) zijn toegepast.

### **III. FEITEN**

De eerste vier tussenkomende partijen dienen op 27 juli 2011 bij de verwerende partij een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor *“het afbreken van 14 windturbines en het bouwen van 11 windturbines + 5 middenspanningscabines”* op de percelen gelegen te 8000 Brugge, Pathoekeweg Boudewijnkanaal zn.

De percelen liggen volgens de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan ‘Brugge-Oostkust’, vastgesteld met koninklijk besluit van 7 april 1977, in een gebied voor milieubelastende industrie.

De percelen liggen ook binnen de grenzen van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ‘*Afbakening Zeehavengebied Zeebrugge*’, vastgesteld met een besluit van de Vlaamse Regering van 19 juni 2009, meer bepaald in een gebied voor zeehaven- en watergebonden bedrijven op de watergebonden terreinen.

De percelen zijn gelegen op circa 750 meter van een speciale beschermingszone Vogelrichtlijngebied Poldercomplex.

Tijdens het openbaar onderzoek, georganiseerd van 11 augustus tot en met 9 september 2011, dient onder meer de vijfde tussenkomende partij één van de drie bezwaarschriften in.

De gewestelijke erfgoedambtenaar adviseert gunstig op 26 juli 2011.

Het Agentschap Ruimte en Erfgoed, afdeling Onroerend Erfgoed, cel Archeologie, adviseert voorwaardelijk gunstig op 4 augustus 2011.

Port Authority Zeebrugge / MBZ adviseert, onder de volgende voorwaarden, gunstig op 12 augustus 2011:

- De Vlarem is strikt toe te passen.
- Alle kabels en leidingen van de bestaande windturbines dienen uit de bodem te worden verwijderd.
- Voor het plaatsen van de nieuwe kabels en leidingen en voor het gebruik van de ruimte boven de concessie van MBZ is een afzonderlijke vergunning van MBZ vereist.
- Bij het plaatsen van kabels en leidingen in de zone van MBZ dienen de nodige beschermingen te worden aangebracht boven die kabels en leidingen, zodat op het terrein met zware kranen kan worden gewerkt aan de oever of aan de aanmeerconstructies.
- De inplanting van de elektriciteitscabines dient te gebeuren volledig buiten de MBZ-concessie.
- De inplanting van de nieuwe turbines mag geen enkele hinder veroorzaken op de werking van de radars en de camera's binnen het havengebied Brugge-Zeebrugge. Hieromtrent is ook positief advies te verkrijgen van de Afdeling Scheepvaartbegeleiding van het Vlaams Gewest.
- Indien in de toekomst door MBZ werken dienen te worden uitgevoerd binnen het tracé van de nieuwe kabels en leidingen, dan dienen Electrabel nv, Aspiravi nv, Electrawinds Plus nv en Pathoeke Plus nv op hun kosten in te staan voor het uitvoeren van alle eventuele aanpassingswerken.

De FOD Mobiliteit en Vervoer adviseert gunstig op 16 augustus 2011, op voorwaarde dat het project wordt bebakend, de verschillende instanties binnen de 60 dagen voor de aanvang van de werken op de hoogte worden gebracht over de verschillende uitvoeringsaspecten en er een automatisch waarschuwingssysteem in functie van defecten wordt voorzien.

Elia adviseert voorwaardelijk gunstig op 22 augustus 2011.

Het Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust, afdeling Scheepvaartbegeleiding, adviseert gunstig op 22 augustus 2011.

Het Agentschap voor Natuur en Bos adviseert gunstig op 22 augustus 2011.

Het Koninklijk Meteorologisch Instituut van België adviseert ongunstig op 23 augustus 2011 omdat door de werken een negatieve invloed ontstaat op de werking van de weerradar te Jabbeke.

Afdeling Maritieme Toegang adviseert gunstig op 24 augustus 2011 onder de voorwaarde dat de eerste vier tussenkomende partijen, tijdens en na de werken, verantwoordelijk zijn voor eventuele plaatselijke beschadigingen aan de oever van het Boudewijnkanaal en die moeten herstellen op hun kosten wanneer blijkt dat ze het gevolg zijn van hun infrastructuurwerken. Bovendien mogen geen constructies worden geplaatst op minder dan 10 meter van de bovenzijde van de oever van het Boudewijnkanaal.

Het Vlaams Energieagentschap adviseert gunstig op 14 oktober 2011 onder de voorwaarden dat het project betreffende het geluidsniveau steeds voldoet aan de voorwaarden uit de omzendbrief EME/2006/01-RO/2006/02, de projectontwikkelaar de nodige maatregelen treft om te garanderen dat steeds aan de gestelde voorwaarden van voormelde omzendbrief is voldaan, zoals het installeren van schaduwdetectiesystemen, en het advies van Defensie wordt afgewacht met betrekking tot de mogelijke impact op de luchtvaart.

De verzoekende partij adviseert voorwaardelijk gunstig op 23 december 2011.

De verwerende partij verleent op 24 februari 2012 een stedenbouwkundige vergunning onder voorwaarden. De verwerende partij beslist:

“  
...

### **Externe adviezen**

Merk op: alle voorwaardelijk gunstige adviezen worden als bijlage gevoegd bij deze stedenbouwkundige vergunning.

*Artikel 5 van het decreet van 30 juni 1993 inzake de bescherming van het archeologisch patrimonium bepaalt dat voor alle bouwaanvragen van publiekrechtelijke rechtspersonen overeenkomstig artikel 46 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996 (nu artikel art.4.7.26 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening), verplicht advies dient ingewonnen te worden bij **Onroerend Erfgoed (cel archeologie)**.*

*Op 26/07/2011 heb ik dit advies gevraagd.*

*Dit advies werd uitgebracht op 04/08/2011 en ontvangen op 04/08/2011.*

*Het advies is gunstig met voorwaarde.*

*In het advies wordt als voorwaarde(n) gesteld:*

*- de vondstmeldingsplicht zoals vermeld in artikel 8 van het decreet houdende bescherming van het archeologisch patrimonium van 30 juni 1993 (en latere wijzigingen) moet gerespecteerd worden.*

**Standpunt GSA: deze voorwaarde wordt opgenomen als bindende voorwaarde binnen deze stedenbouwkundige vergunning.**

*Op 26/07/2011 heb ik advies gevraagd aan de **Federale Overheidsdienst Mobiliteit & Vervoer**.*

*Dit advies werd uitgebracht op 16/08/2011 en ontvangen op 19/08/2011.*

*Het advies is gunstig met voorwaarden.*

*In het advies wordt o.a. als voorwaarde(n) gesteld:*

- *het project is gelegen binnen een zone categorie C (militaire oefeningen) en dient bebakend te worden*
- *60 dagen voor de aanvang van de werkzaamheden dienen verschillende instanties schriftelijk op de hoogte gebracht te worden over verschillende uitvoeringsaspecten (zie advies in bijlage)*
- *er dient voorzien te worden in een automatisch waarschuwingssysteem in functie van defecten (zie advies in bijlage)*

• - ...

**Standpunt GSA:** *deze voorwaarden worden opgenomen als bindende voorwaarden binnen deze stedenbouwkundige vergunning. Wel wordt in functie van o.a. de nabijheid van de historische stadskern van Brugge en om lichtvervuiling te vermijden opgelegd om in overleg met de Federale Overheidsdienst Mobiliteit & Vervoer te kiezen voor de meest discrete vorm van bebakening.*

Op 26/07/2011 heb ik advies gevraagd aan het **Vlaams Energieagentschap**.

Dit advies werd uitgebracht op 14/10/2011 en ontvangen op 17/10/2011.

Het advies is gunstig met voorwaarden.

In het advies wordt als voorwaarde(n) gesteld:

- *betreffende het geluidsniveau dient het project steeds te voldoen aan de voorwaarden inzake geluid gesteld in de omzendbrief EME/2006/01- RO/2006/02: Afwegingskader en randvoorwaarden voor de inplanting van windturbines*
- *de projectontwikkelaar dient de nodige maatregelen te treffen zoals het installeren van schaduwdetectiesystemen, om te garanderen dat steeds aan de gestelde voorwaarden van bovenvermelde omzendbrief is voldaan*
- *ten opzichte van de mogelijke impact op luchtvaart en radar dient het formele advies van Defensie afgewacht te worden*

**Standpunt GSA:**

*- de eerste 2 voorwaarden zijn geen stedenbouwkundige items en zijn behandeld binnen de Milieuvergunning (zie ook rubriek 'historiek')*

*- betreffende de mogelijke impact op de luchtvaart wordt verwezen naar het voorwaardelijk gunstig advies van de Federale Overheidsdienst Mobiliteit & Vervoer*

Op 26/07/2011 heb ik advies gevraagd aan het **Agentschap voor Natuur en Bos**.

Dit advies werd uitgebracht op 22/08/2011 en ontvangen op 26/08/2011.

Het advies is gunstig.

Op 26/07/2011 heb ik advies gevraagd aan **AFDELING MARITIEME TOEGANG**.

Dit advies werd uitgebracht op 24/08/2011 en ontvangen op 26/08/2011.

Het advies is gunstig met voorwaarden.

In het advies wordt als voorwaarde(n) gesteld:

- *de aanvrager is verantwoordelijk voor eventuele plaatselijke beschadigingen aan de oever van het Boudewijnkanaal tijdens en na de werken. Hij dient deze dan ook te allen tijde op zijn kosten te herstellen, indien blijkt dat deze een gevolg zijn van zijn infrastructuurwerken.*

- *er mag geen enkele constructie worden geplaatst op minder dan 10 meter van de bovenzijde van de oever van het Boudewijnkanaal.*

**Standpunt GSA: deze voorwaarden worden opgenomen als bindende voorwaarden binnen deze stedenbouwkundige vergunning.**

Op 26/07/2011 heb ik advies gevraagd aan de **Port Authority Zeebrugge / MBZ**.

Dit advies werd uitgebracht op 12/08/2011 en ontvangen op 16/08/2011.

Het advies is gunstig met voorwaarden.

In het advies wordt als voorwaarde(n) gesteld:

- *De Vlareem is strikt toe te passen.*
- *Alle kabels en leidingen van de bestaande windturbines dienen uit de bodem te worden verwijderd.*
- *Voor het plaatsen van de nieuwe kabels en leidingen en voor het gebruik van de ruimte boven de concessie van MBZ is een afzonderlijke vergunning van MBZ vereist.*
- *Bij het plaatsen van kabels en leidingen in de zone van MBZ dienen de nodige beschermingen te worden aangebracht boven die kabels en leidingen, zodat op het terrein met zware kranen kan worden gewerkt aan de oever of aan de aanmeerconstructies.*
- *De inplanting van de elektriciteitscabines dient te gebeuren volledig buiten de MBZ-concessie.*
- *De inplanting van de nieuwe turbines mag geen enkele hinder veroorzaken op de werking van de radars en de camera's binnen het havengebied Brugge-Zeebrugge. Hieromtrent is ook positief advies te verkrijgen van de Afdeling Scheepvaartbegeleiding van het Vlaams Gewest.*
- *Indien in de toekomst door MBZ werken dienen te worden uitgevoerd binnen het tracé van de nieuwe kabels en leidingen, dan dienen Electrabel nv, Aspiravi nv, Electrawinds Plus nv en Pathoeke Plus nv op hun kosten in te staan voor het uitvoeren van alle eventuele aanpassingswerken.*

**Standpunt GSA:**

- ***de Afdeling Scheepvaartbegeleiding van het Vlaams Gewest heeft voor deze aanvraag gunstig advies verleend, zodat aan de voorwaarde (inzake de mogelijke hinder op de werking van de radars en de camera's vermijden) vervuld is***
- ***de andere voorwaarden worden opgenomen als bindende voorwaarden binnen deze stedenbouwkundige vergunning.***

Op 26/07/2011 heb ik advies gevraagd aan het **Koninklijk Meteorologisch Instituut van België**.

Dit advies werd uitgebracht op 23/08/2011 en ontvangen op 23/08/2011.

Het advies is ongunstig.

Dit ongunstig advies is gebaseerd op het feit dat er volgens hen door deze werken een negatieve invloed ontstaat op de werking van hun weerradar, afstand 12,50km, te Jabbeke.

**Standpunt GSA:**

**Hierbij weerleg ik deze ongunstige beoordeling met de volgende motivering:**

- **industriegebieden zijn prioritaire inplantingslocaties voor de inplanting van grootschalige windturbines in Vlaanderen. De projectsite situeert zich binnen een grootschalig industrieterrein ten noorden van de stad Brugge waar vandaag reeds 21 windturbines operationeel zijn. De turbines in de huidige aanvraag worden geretrofit naar een groter vermogen per turbine en een lager aantal turbines**
- **het betreft hier een ruimtelijk afgewogen project, aanliggend bij een lijn(haven)infrastructuur, waarbij door de lineaire opstelling langs dit havencomplex een aanvaardbaar landschapsbeeld ontstaat ter hoogte van de ring**
- **het betreft hier een vervanging (met verhoging) van 14 turbines met 11 windturbines binnen een windpark**
- **de locatie is strategisch en uiterst geschikt in functie van een grote windopbrengst en dient bijgevolg maximaal benut te worden**
- **met de verhoging van de windturbines, gecombineerd met het verminderen van het aantal, kan gesteld worden dat de bijkomende impact ten aanzien van de bestaande toestand van de werking van de radar beperkt is in vergelijking met de meeropbrengst; dat een afweging van maatschappelijke belangen op basis van bovenvermelde argumentatie pleit in het voordeel van de voorliggende aanvraag**
- **wel dient de volgende voorwaarde opgelegd te worden:**
  - **de exploitanten dienen zich in verbinding te stellen met het KMI om gezamenlijke afspraken te maken om de impact op de radarwerking te minimaliseren**

Op 26/07/2011 heb ik advies gevraagd aan VLAAMSE OVERHEID - AGENTSCHAP VOOR MARITIEME DIENSTVERLENING EN KUST – AFDELING **Scheepvaartbegeleiding**.

Dit advies werd uitgebracht op 22/08/2011 en ontvangen op 26/08/2011.

Het advies is gunstig.

Op 26/07/2011 heb ik advies gevraagd aan **ELIA**.

Dit advies werd uitgebracht op 22/08/2011 en ontvangen op 25/08/2011.



Het advies is gunstig met voorwaarden.

In het advies wordt als voorwaarde(n) gesteld:

- in het advies worden als bijlage veiligheidsmaatregelen toegevoegd, die te volgen zijn bij de uitvoering van de werken

- Elia zal tijdens de bouw van de turbines (of achteraf), zonder beperking in tijd, steeds trillingsdempers op de kabels plaatsen, volgens hun modaliteiten en op kosten van de eigenaar

**Standpunt GSA: deze voorwaarden worden opgenomen als bindende voorwaarden binnen deze stedenbouwkundige vergunning.**

Op 26/07/2011 heb ik advies gevraagd aan de gewestelijke erfgoedambtenaar van **ONROEREND ERFGOED** afdeling West-Vlaanderen.

Dit advies werd uitgebracht op 26/07/2011 en ontvangen op 27/07/2011.

Het advies is gunstig.

Op 26/07/2011 heb ik advies gevraagd aan het **college van burgemeester en schepenen van Brugge**.

Dit advies werd uitgebracht op 26/07/2011 en ontvangen op 27/07/2011.

Het advies is gunstig met voorwaarden.

In het advies wordt als voorwaarde(n) gesteld:

- uitsluiting van twee meest zuidelijke windmolens(W10 en W11), gezien geen afdoende impactstudie

- onder voorwaarden van Leefmilieu:

- er dient integraal voldaan aan de nieuwe milieuvoorwaarden voor windturbines, goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 15/07/2011.
- WT 10: veiligheidsrisico potentiële Seveso-installatie ARDESA dient aanvullend onderzocht te worden.
- WT11: veiligheidsrisico Demcopack dient aanvullend onderzocht te worden.
- de fundering van de bestaande windmolens moet integraal verwijderd worden en de site gesaneerd.

- mits er voor alle windmolens, afhankelijk van hun invloedssfeer ten opzichte van de bedrijven remediërende- en voorzorgsmaatregelen worden getroffen

- mits de middenspanningscabines op minstens 10 meter van de rooilijn worden ingeplant of gelijk lopend met de voorbouwlijn van de dichtstbijzijnde vergunde bebouwing (meer bepaald CA-04)

- met uitsluiting van het logo

- onder voorbehoud van de externe adviezen

### **Standpunt GSA:**

**Hierbij bespreek ik de voorwaarden en neem volgende standpunten in op basis van de volgende motivering:**

**- de twee meest zuidelijke windmolens (W10 en W11) dienen geweerd gezien er geen afdoende impactstudie gemaakt is: hierbij verwijs ik naar het advies van de gewestelijke erfgoedambtenaar van RUIMTE EN ERFGOED, afdeling West-Vlaanderen, waarin het volgende gesteld wordt:** “in de lokalisatienota wordt de impact van het project besproken ten aanzien van het onroerend erfgoed waarbij een zichtbaarheidsanalyse opgemaakt werd, eveneens fotosimulaties, zoals gevraagd in onze voorgaande adviezen. Aldus kan de impact en zichtbaarheid beoordeeld worden ten aanzien van de zone erkend als Unesco-werelderfgoed. Op basis van deze gegevens wordt gesteld dat de nieuwe windturbines niet zichtbaar zullen zijn vanop de begane grond in de binnenstad. De meest zuidelijke turbine wordt ingeplant op een afstand van 2km tot de perimeter van die beschermingszone, en ongeveer 3.3km tot de Burg van Brugge. Door de tussenliggende bebouwing en de afstand lijkt het aannemelijk dat de windturbines niet zichtbaar zullen zijn vanuit de binnenstad. De fotosimulatie voor de locaties langs de Buiten-Kruisvest en ter hoogte van Damsevaart-Zuid (rand van zone erkend als Unesco-werelderfgoed) geven aan dat de windturbines zichtbaar zijn maar dat ze niet manifest opvallen in het landschapsbeeld door aanwezige bebouwing en (hoge) infrastructuur.”

**Ik sluit mij hierbij aan en besluit dat er op basis van de impactstudie, zoals ingesloten bij het bouwaanvraagdossier, mag besloten worden dat de ruimtelijke en historische impact op het Unesco-werelderfgoed door deze werken eerder verwaarloosbaar is. Wat meer is: de rij turbines versterkt het huidige landschapsbeeld, meer bepaald een oordeelkundige begeleiding van het Boudewijnkanaal, wat een historische en symbolische verwijzing inhoudt naar het eeuwenoude streven van (het herstellen van) een verbinding tussen Brugge en de zee (zie ook verder).**

**- betreffende de voorwaarden opgelegd door de gemeentelijke dienst Leefmilieu:**

- er is voor dit project een milieuvergunning afgeleverd waarbij een beroepsprocedure lopende is: wat de milieutechnische aspecten betreft wordt verwezen naar deze milieuvergunning
- er wordt akkoord gegaan met de voorwaarde dat er voor ingebruikname van de installaties een bijkomende studie wordt gemaakt in functie van het veiligheidsrisico; dit maakt eveneens deel uit van de milieuvergunningsprocedure
- ook met de voorwaarde dat de fundering van de bestaande windmolens integraal moet verwijderd worden en de site gesaneerd moet worden wordt akkoord gegaan

*- betreffende de gevraagde remediërende- en voorzorgsmaatregelen ten opzichte van de bedrijven: dit sluit enigszins aan met de bemerking over de bijkomende studie over het veiligheidsrisico (zie hierboven) en mijn motivering hieromtrent; wat de milieutechnische aspecten betreft wordt verwezen naar deze milieuvergunning*

*- betreffende de inplanting van de middenspanningscabines: deze voorwaarde wordt integraal opgenomen in de stedenbouwkundige vergunning*

*- betreffende het logo: een bescheiden logo op de gondel wordt toegestaan, dit wordt als voorwaarde opgenomen in de stedenbouwkundige vergunning*

*- betreffende externe adviezen: dit maakt deel uit van mijn afweging naar beslissing toe*

### **Het openbaar onderzoek**

*In toepassing van de Vlaamse codex Ruimtelijke Ordening en het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000, en latere wijzigingen, betreffende de openbare onderzoeken over aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning en verkavelingaanvragen, is de aanvraag onderworpen aan een openbaar onderzoek.*

*De aanvraag is verzonden naar de gemeente BRUGGE voor de organisatie van het openbaar onderzoek.*

*Een openbaar onderzoek werd georganiseerd van 11 augustus 2011 tot 9 september 2011. De stukken van het openbaar onderzoek werden ontvangen op 27/12/2012.*

*Er zijn **drie** bezwaarschriften ingediend.*

*De bezwaren handelen over:*

*- **Bezwaarschrift 1** werd ingediend door de eigenaar van het perceel, kadastraal bekend 7e afdeling, sectie I, perceelnummer 67F3, en tekent formeel bezwaar aan tegen de inplanting van de windturbine met kenmerk ELW-10 op het kadastraal perceel bekend 7e afdeling, sectie I, perceelnummer 67H3. Het betreffend perceel is onbebouwd.*

*Het bezwaar werd als volgt geformuleerd:*

*“De windturbine ELW-10 is namelijk zo ingeplant dat de wieken tot tegen de perceelsgrens van het naastgelegen perceel nr. 67F3 komt. De afstand tussen de as en de perceelsgrens bedraagt 36,22. De diameter van de windturbine bedraagt 71 m.*

*Tussen de diameter van de wieken en het op hetzelfde perceel gelegen gebouw van transport De Sauter is nog een afstand van 17,55 m. De windturbine is m.a.w. tot maximaal tegen de perceelsgrens geplaatst en zo ver mogelijk van het op hetzelfde perceel gelegen gebouw van transport De Sauter. De nieuw in te planten windturbine heeft namelijk een ashoogte van 85 m en een toprotorhoogte van 121 m en is bijgevolg een aanzienlijk stuk groter dan de oude weg te nemen windturbine.*

*Wij willen in de eerste plaats om veiligheidsredenen bezwaar indienen tegen de inplanting van de windturbine. De dichte inplanting tegen de perceelsgrens houdt namelijk een veiligheidsrisico in voor de naastgelegen exploitatie, door vb. het afbreken van een wiek.*

*Indien wij in de toekomst een seveso-installatie oprichten op ons perceel, houdt de inplanting van de windturbine tot tegen de perceelgrens een groot veiligheidsrisico in.*

*Hierdoor worden de toekomstige uitbatingsmogelijkheden op ons perceel grond ernstig beperkt. Het betreft immers een perceel grond gelegen langs het Boudewijnkanaal met potentiële watergebonden activiteiten.*

*Verder zijn er ook nog een aantal niet te verwaarlozen hinderaspecten, met name slagschaduw, geluidshinder en visuele hinder. Deze hinderaspecten vallen best zoveel mogelijk ten laste van het perceel die er ook de voordelen van heeft, vb. door de opbrengsten van de windturbine. Bijgevolg wordt de windturbine best zoveel mogelijk op het midden van het terrein geplaatst. Dit zou vb. nog kunnen op of naast de plaats van de tweede af te breken windturbine op hetzelfde perceel. ...*

*Subsidiar, ingeval de inplanting van de windturbine zou behouden blijven, verzoeken wij u aan de aanvrager op te leggen en bijkomende studie te verrichten naar de effecten van de windturbine op een dergelijke korte afstand van een eventueel op te richten SEVESO-installatie op ons perceel."*

**Na onderzoek van dit bezwaar wordt het volgende standpunt ingenomen: ontvankelijk en ongegrond, maar deels gegrond voor wat de veiligheidsvoorwaarde betreft.**

***Windturbines mogen nl. geen negatieve impact hebben op de functionele werking van het bedrijventerrein. Indien de windturbine de inplanting van een SEVESO-bedrijf hypothekeert, dienen de nodige veiligheidsvoorwaarden opgelegd in de milieuvergunning van de windturbines.***

***Enerzijds kan er dus verwezen worden naar de rubriek 'externe adviezen' en mijn ingenomen standpunt ten opzichte van de voorwaarden opgenomen in het advies van het college van burgemeester en schepenen, meer bepaald betreffende de milieuaspecten van dit bezwaarschrift, waarbij er verwezen wordt naar de milieuvergunning. Anderzijds betreft het hier burgerrechterlijke aspecten die niet beschouwd worden als stedenbouwkundig relevant.***

***- bezwaarschrift 2*** ingediend door een bedrijf dat gelegen is binnen een straal van 100 meter van de uitbating van minstens één van de te gunnen windturbines (ASP – 8). De huidige loods van het bedrijf wordt uitgebreid tot circa 30.000m<sup>2</sup> conform een afgeleverde vergunning. Er wordt verwezen naar het analoog bezwaarschrift naar aanleiding van de aanvraag door Aspiravi, dossiernummer 2010 1354. Dit bezwaarschrift werd toen ontvankelijk en deels gegrond verklaard.

Het bezwaarschrift komt samenvattend hierop neer:

- slagschaduw zowel op de loodsen als op de burelen: de wieken van de nieuwe windturbine ASP-08 passeren op 4,5 meter aan onze zuidelijke perceelsgrens met Topmix waardoor negatieve invloed op werkklimaat in alle bestaande en nieuwe gebouwen alsook op bepaalde werkmethodes. (wellicht ook impact door de zuidelijker windmolens)
- veiligheidsrisico van de maximale werpafstand van de windturbine ten opzichte van het bedrijf

- de aanvraag voorziet geen duidelijke procedures bij materiële en lichamelijke schade
- de hoogte en de positie van de aangevraagde windturbine zal eveneens een hypotheek leggen op het rendement van hun zonnepanelenpark op het dak (blijvende schaduw van de hogere mast). Dit leidt tot economische verliezen voor het bedrijf
- de aanwezigheid van ondergrondse leidingen zullen hypotheek leggen op een mogelijke bouw van een kaaimuur langs het Boudewijnkanaal om schepen te kunnen ontvangen. Er dient door aanvrager maatregelen getroffen te worden om eventuele complicaties bij de bouw van de kaaimuur te vermijden. Er wordt een voorbeeld van inkokeren voorgesteld door de bezwaarindiener.

**Na onderzoek van dit bezwaar wordt het volgende standpunt ingenomen: ontvankelijk maar ongegrond.**

**Eenzijds kan verwezen worden naar de rubriek 'externe adviezen' en mijn ingenomen standpunt ten opzichte van de voorwaarden opgenomen in het advies van het college van burgemeester en schepenen, meer bepaald betreffende de milieuaspecten van dit bezwaarschrift, waarbij er verwezen wordt naar de milieuvergunning. Anderzijds betreft het hier burgerrechterlijke aspecten die niet beschouwd worden als stedenbouwkundig relevant.**

**Voor wat betreft de mogelijke impact op de bouw van een kaaimuur langs het Boudewijnkanaal: dit wordt opgevangen door het voorwaardelijk gunstig advies van de Port Authority Zeebrugge / MBZ.**

- **bezwaarschrift 3** werd ingediend door 7 bewoners van de Noordsterstraat te Dudzele.

De Noordsterstraat is gelegen op +/- 500 meter van de meest noordelijk gelegen windturbine.

Het bezwaarschrift komt samenvattend hierop neer:

- Momenteel hebben de bewoners hinder van slagschaduw in de late namiddag bij ondergaande zon in het voorjaar en het najaar. Met de nieuwe turbine zal de beschrijvende oppervlakte van de wieken meer dan verdubbelen.
- Gezichtshinder.
- Vraag om de huidige turbine te behouden.
- Indien de hogere turbine wordt weerhouden, vraag om voorzorgsmaatregelen te treffen om slagschaduw tot een minimum te beperken (vb: stilleggen van de windturbine op bepaalde momenten van het jaar, ...).
- Hypotheek op rendement van de geplaatste zonnepanelen op de daken van verschillende woningen. Een studie is hiervoor vereist.

**Na onderzoek van dit bezwaar wordt het volgende standpunt ingenomen: ontvankelijk maar ongegrond.**

**Eerzijds kan verwezen worden naar de rubriek ‘externe adviezen’ en mijn ingenomen standpunt ten opzichte van de voorwaarden opgenomen in het advies van het college van burgemeester en schepenen, meer bepaald betreffende de milieuaspecten van dit bezwaarschrift, waarbij er verwezen wordt naar de milieuvergunning. Anderzijds betreft het hier burgerrechterlijke aspecten die niet beschouwd worden als stedenbouwkundig relevant.**

...

#### **Beoordeling van de goede ruimtelijke ordening**

Deze beoordeling – als uitvoering van art. 1.1.4 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening gericht op een duurzame ruimtelijke ontwikkeling en met oog voor de ruimtelijke draagkracht, de gevolgen voor het leefmilieu en de culturele, economische, esthetische en sociale gevolgen - houdt rekening met de criteria als uitvoering van art. 4.3.1 van de codex.

De gevraagde werken zijn conform de bestemmingsvoorschriften van het vigerende gewestelijk RUP ‘Afbakening Zeehavengebied Zeebrugge’ gezien binnen het deelprojectgebied het opwekken van energie is toegestaan.

Bouwplaats ligt tevens in de zoekzone “Brugge Noord” aangeduid in het provinciaal beleidsplan en is als zone opgenomen als prioritair provinciaal actiegebied voor windturbineparken zoals bepaald in de provinciale ruimtelijke beleidsvisie van West-Vlaanderen.

De aanvraag dient getoetst te worden aan de richtlijnen zoals geformuleerd in de omzendbrief EME/2006/01- RO/2006/02 “Afwegingskader en randvoorwaarden voor de inplanting van windturbines”.

Hierin wordt als fundamenteel uitgangsprincipe een clustering van windturbines voorgesteld. Bovendien moet er aansluiting gezocht worden bij grootschalige lijninfrastructuur die reeds een belangrijke ruimtelijk-landschappelijke en visuele impact heeft en een bijkomende markering kan betekenen. Dit is hier het geval. Door het bestaande windmolenproject langs het Boudewijnkanaal is tastbaar dat deze omgeving met de lineaire opstelling een goede locatie is. De industriële omgeving kreeg hierdoor een herkenbare en logische inkleding waarbij het kanaallandschap versterkt werd.

De belangrijkste afwegingselementen voor een locatiekeuze worden getoetst in dit concreet project:

het gebied waar de turbines ingeplant worden, is een lang en smal gerekt industriegebied tussen de Brugse ring en de Herdersbrug, omgeven door waardevolle open landschappen; in het gebied zijn er 2 lineaire windturbineprojecten (1 langs het Boudewijnkanaal en 1 langs de spoorweg) landschapsbepalend; de bestaande projecten hebben door de evenwijdige inplanting een aanvaardbaar nieuw landschap gecreëerd dat ordenend werkt t.o.v. het industriegebied. Terecht kunnen wij hier spreken van een duurzame aanvaardbare inplanting. Het vervangproject is een globale bouwaanvraag voor alle windturbines om de uniformiteit zowel qua beeldvorming als uitvoeringstermijn te kunnen waarborgen.

Het vervangen van de bestaande windturbines door een kleiner aantal, met grotere tussenafstanden, met een verhoging en op dezelfde as als de bestaande heeft geen

*essentiële bijkomende invloed op het landschap. Wat meer is: de rij turbines versterkt het huidige landschapsbeeld, meer bepaald een oordeelkundige begeleiding van het Boudewijnkanaal, wat een historische en symbolische verwijzing inhoudt naar het eeuwenoude streven van (het herstellen van) een verbinding tussen Brugge en de zee.*

*Door behoud van de bestaande lijnopstelling en het project op ruime afstand van de binnenstad te houden (ca. 2km) en van geklasseerde monumenten of juridisch afgebakende landschappen mag gesteld worden dat de invloed op deze aanvaardbaar is.*

*De uitbreiding naar het zuiden (PTP 11) ter hoogte van het kasteel Ten Berge aan de overzijde van het Boudewijnkanaal is niet van die aard dat er een manifeste bezwarende impact op de binnenstad zal ontstaan.*

*Op basis van de impactstudie, zoals ingesloten bij het bouwaanvraagdossier, mag besloten worden dat de ruimtelijke en historische impact op het Unesco-werelderfgoed (binnenstad) door deze werken eerder verwaarloosbaar is. Er dient wel erkend dat de windturbines, meer bepaald de 2 meest zuidelijk ingeplante, meer zullen opvallen dan deze in de bestaande rij. Deze impact is ten aanzien van de UNESCO-zone enkel merkbaar ten noorden van de stadskern, waar de aanwezigheid van de haven reeds aanvoelbaar is (via hoge constructies zoals bijvoorbeeld de 'gistfabriek'). Deze impact is echter gelet op de grote afstand niet storend en niet overheersend ten opzichte van de bestaande toestand. In het overgrote deel van het UNESCO-gebied zullen de nieuwe turbines niet of amper zichtbaar zijn. Van doorslaggevende negatieve impact is er dus geen sprake.*

*Hierbij kan er ook verwezen worden naar het advies van de gewestelijk erfgoedambtenaar van Onroerend Erfgoed afdeling West-Vlaanderen.*

*Uit het advies van de Federale Overheidsdienst Mobiliteit & Vervoer blijkt dat de windturbines dienen bebakend te worden. In functie van o.a. de nabijheid van de historische stadskern van Brugge en om lichtvervuiling te vermijden wordt opgelegd om in overleg met deze dienst te kiezen voor de meest discrete vorm van bebakening. Dit wordt binnen deze stedenbouwkundige vergunning als voorwaarde gesteld.*

*Verwijzend naar het advies van Agentschap voor Natuur en Bos kan er ook gesteld worden dat de invloedssfeer van de nieuw op te stellen rij turbines niet tot de eerdere genoemde speciale beschermingszones reikt.*

*De impact op het gebruik van de bedrijfsterreinen door het nieuwe project verschilt weinig ten opzichte van het bestaande project voor zover de funderingen van de te slopen windturbines ook verwijderd worden: dit wordt trouwens als voorwaarde opgelegd in deze stedenbouwkundige vergunning. Om de impact op de industrie zoveel als mogelijk te beperken, wordt de ingenomen oppervlakte door de toegangswegen zo minimaal mogelijk gehouden. Er wordt gezocht naar toegangswegen die samenvallen met de bestaande of reeds verharde wegen op het industrieterrein. Hierdoor wordt het grondgebruik optimaal benut.*

*Verwijzend naar mijn evaluatie van een bezwaarschrift (zie hoger) dient gesteld dat windturbines geen negatieve impact mogen hebben op de functionele werking van het bedrijventerrein. Indien de windturbines de inplanting van een SEVESO-bedrijf hypothekeert, dienen de nodige veiligheidsvoorwaarden opgelegd in de (aangepaste – volgend uit de lopende beroepsprocedure) milieuvergunning van de windturbines.*

*De plaatsing van de middenspanningscabines op minder dan de gebruikelijke 10 meter van de rooilijn kunnen stedenbouwkundig niet aanvaard worden. Ze dienen op minstens 10 meter van de rooilijn te worden ingeplant of gelijk lopend met de voorbouwlijn van de dichtstbijzijnde vergunde bebouwing.*

*Dit wordt als voorwaarde opgelegd in deze stedenbouwkundige vergunning.*

*Voor wat de mogelijke geluidsimpact, de slagschaduw (lichtreflecties) en veiligheid betreft: zowel uit de nota als uit de afgeleverde milieuvergunning blijkt inhoudelijk voldaan aan de gebruikelijke normen hieromtrent en zal dit verder onderzocht worden binnen de lopende beroepsprocedure van deze milieuvergunning.*

*Overwegend de bovenstaande motivering, overwegende het gunstig advies, eventueel met bijhorende voorwaarden, van de verschillende adviesinstanties en mijn evaluatie ervan; overwegend het ongunstig advies van het KMI en mijn evaluatie ervan; overwegend het resultaat van het openbaar onderzoek en mijn evaluatie ervan, is het project bijgevolg ruimtelijk, juridisch en planologisch aanvaardbaar.*

### **Algemene conclusie**

*Uit de bovenvermelde motivering blijkt dat de aanvraag in overeenstemming is (of kan gebracht worden mits het opleggen van de nodige voorwaarden) met wettelijke bepalingen terzake, alsook met de goede plaatselijke ruimtelijke ordening en met zijn onmiddellijke omgeving.*

*...*

#### **2° de volgende voorwaarden na te leven:**

**- de vondstmeldingsplicht zoals vermeld in artikel 8 van het decreet houdende bescherming van het archeologisch patrimonium van 30 juni 1993 (en latere wijzigingen) moet gerespecteerd worden.**

**- het project dient bebakend te worden: in overleg met de Federale Overheidsdienst Mobiliteit & Vervoer dient gekozen te worden voor de meest discrete vorm van bebakening.**

**- mits de volgende voorwaarden opgesteld in het advies van de Federale Overheidsdienst Mobiliteit & Vervoer stipt na te leven:**

- bebakening (zie hierboven)
- 60 dagen voor de aanvang van de werkzaamheden dienen verschillende instanties schriftelijk op de hoogte gebracht te worden over verschillende uitvoeringsaspecten (zie advies in bijlage)
- er dient voorzien te worden in een automatisch waarschuwingssysteem in functie van defecten (zie advies in bijlage)
- andere voorwaarden: zie advies in bijlage

**- mits de volgende voorwaarden opgesteld in het advies van AFDELING MARITIEME TOEGANG stipt na te leven:**



- *de aanvrager is verantwoordelijk voor eventuele plaatselijke beschadigingen aan de oever van het Boudewijnkanaal tijdens en na de werken. Hij dient deze dan ook te allen tijde op zijn kosten te herstellen, indien blijkt dat deze een gevolg zijn van zijn infrastructuurwerken.*
- *er mag geen enkele constructie worden geplaatst op minder dan 10 meter van de bovenzijde van de oever van het Boudewijnkanaal.*

**- mits de volgende voorwaarden opgesteld in het advies van de Port Authority Zeebrugge / MBZ stipt na te leven:**

- *De Vlareem is strikt toe te passen.*
- *Alle kabels en leidingen van de bestaande windturbines dienen uit de bodem te worden verwijderd.*
- *Voor het plaatsen van de nieuwe kabels en leidingen en voor het gebruik van de ruimte boven de concessie van MBZ is een afzonderlijke vergunning van MBZ vereist.*
- *Bij het plaatsen van kabels en leidingen in de zone van MBZ dienen de nodige beschermingen te worden aangebracht boven die kabels en leidingen, zodat op het terrein met zware kranen kan worden gewerkt aan de oever of aan de aanmeerconstructies.*
- *De inplanting van de elektriciteitscabines dient te gebeuren volledig buiten de MBZ-concessie.*
- *De inplanting van de nieuwe turbines mag geen enkele hinder veroorzaken op de werking van de radars en de camera's binnen het havengebied Brugge-Zeebrugge. Hieromtrent is ook positief advies te verkrijgen van de Afdeling Scheepvaartbegeleiding van het Vlaams Gewest.*
- *Indien in de toekomst door MBZ werken dienen te worden uitgevoerd binnen het tracé van de nieuwe kabels en leidingen, dan dienen Electrabel nv, Aspiravi nv, Electrawinds Plus nv en Pathoeke Plus nv op hun kosten in te staan voor het uitvoeren van alle eventuele aanpassingswerken.*

**- de exploitanten dienen zich in verbinding te stellen met het KMI om gezamenlijke afspraken te maken om de impact op de radarwerking te minimaliseren**

**- mits de volgende voorwaarden opgesteld in het advies van ELIA stipt na te leven:**

- *in het advies worden als bijlage veiligheidsmaatregelen toegevoegd, die te volgen zijn bij de uitvoering van de werken*
- *Elia zal tijdens de bouw van de turbines (of achteraf), zonder beperking in tijd, steeds trillingsdempers op de kabels plaatsen, volgens hun modaliteiten en op kosten van de eigenaar*

- *Andere voorwaarden: zie advies in bijlage*

**- mits de volgende voorwaarden opgesteld in het advies van het college van burgemeester en schepenen stipt na te leven:**

- *mits de middenspanningscabines op minstens 10 meter van de rooilijn worden ingeplant of gelijk lopend met de voorbouwlijn van de dichtstbijzijnde vergunde bebouwing*
- *de fundering van de bestaande windmolens moet integraal verwijderd worden en de site gesaneerd.*

**- enkel een bescheiden logo op de gondel wordt toegestaan**

**- alle bestaande windturbines (bovengrondse en ondergrondse constructies) dienen afgebroken te worden bij de oprichting van de nieuwe**

**- de nieuwe windturbines dienen in een ononderbroken lijn opgetrokken te worden (geen hiaten tussenin; m.a.w. enkel de uiterste windturbines (noord/zuid) kunnen eventueel weggelaten worden)**

**- na de exploitatieperiode dienen de windturbines verwijderd te worden**

**- maximale uitvoeringstermijn: 5 kalenderjaren te rekenen vanaf de vergunningsdatum**

...”

Dit is de bestreden beslissing.

Ook de cvba METALUNION vordert met een aangetekende brief van 20 april 2012 de vernietiging van de bestreden beslissing. Dit beroep heeft als rolnummer 1112/0632/A/1/0602. De Raad heeft met een arrest van 5 februari 2013 met nummer A/2013/0039 de vordering onontvankelijk verklaard.

#### **IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE TUSSENKOMST**

De derde tussenkomende partij deelt mee dat zij een naamsverandering heeft ondergaan van ELECTRAWINDS PLUS naar ELICIO PLUS.

De cvba WIND4FLANDERS PROJECTS 2, zijnde de vierde tussenkomende partij, vraagt om een hervatting van geding bij verzoekschrift op 9 augustus 2017 omdat zij het windturbineproject als aanvrager overneemt van de nv ELECTRABEL.

Uit het dossier blijkt dat de verzoeken tot tussenkomst tijdig en regelmatig zijn ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen. De verzoeken tot tussenkomst zijn ontvankelijk.

## **V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging**

### **A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep**

In het tussenarrest met nummer A/2013/0037 van 5 februari 2013 werd vastgesteld dat het beroep tijdig werd ingesteld. De Raad heeft in dit tussenarrest de exceptie van de eerste vier tussenkomende partijen verworpen. Er zijn geen redenen om anders te oordelen.

### **B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang van de verzoekende partij**

#### *Standpunt van de partijen*

1.

De eerste vier tussenkomende partijen betwisten het belang van de verzoekende partij om de vordering in te stellen, onder meer omdat door de wijziging van artikel 4.8.16, §1, 6° VCRO, waarop de verzoekende partij haar belang meent te kunnen steunen, alleen nog *“de leidend ambtenaar ..., of bij afwezigheid diens gemachtigde, ... van het departement of agentschap waartoe de adviserende instantie behoort”*, bij de Raad beroep kan instellen.

De verzoekende partij is, volgens de eerste vier tussenkomende partijen, als college van burgemeester en schepenen weliswaar een bij het dossier betrokken adviserende instantie, maar kan zelf bij de Raad geen beroep meer instellen tegen een in de bijzondere procedure verleende stedenbouwkundige vergunning, omdat dit beroep alleen kan ingesteld worden door de ‘leidend ambtenaar of diens gemachtigde’ van het departement of agentschap waartoe de adviserende instantie behoort.

De vijfde tussenkomende partij werpt geen exceptie op.

2

De verzoekende partij repliceert in haar toelichtende nota dat een college van burgemeester en schepenen, volgens vaste rechtspraak van de Raad, een zelfstandig vorderingsrecht heeft, en verwijst ook naar rechtspraak van de Raad dat een college van burgemeester en schepenen, dat in de bijzondere procedure over een aanvraag adviseert, van rechtswege het rechtens vereist belang heeft om bij de Raad beroep in te stellen tegen de beslissing over die aanvraag.

De verzoekende partij wijst er verder op dat in artikel 4.7.26, §4, 2° VCRO, waarnaar artikel 4.8.16, § 1, eerste lid, 6 ° VCRO verwijst, ook “het college van burgemeester en schepenen” vermeld wordt.

Volgens de verzoekende partij is artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 6° VCRO na de decreetswijziging van 18 november 2011 wel onduidelijk, maar blijkt uit niets dat de decreetgever de vorderingsbevoegdheid van het college van burgemeester en schepenen heeft willen schrappen.

Uit de parlementaire voorbereiding blijkt volgens de verzoekende partij dat de decreetgever alleen beoogt het zelfstandig vorderingsrecht te schrappen voor adviesverlenende instanties, die deel uitmaken van Vlaamse departementen of agentschappen, maar wordt er met geen woord gerept over enige intentie om dat zelfstandig vorderingsrecht ook voor een college van burgemeester en schepenen te schrappen.

Wanneer de Raad het standpunt van de verzoekende partij niet volgt en oordeelt dat artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 6° VCRO elk zelfstandig vorderingsrecht van een college van burgemeester en

schepenen uitsluit, vraagt de verzoekende partij aan de Raad de volgende prejudiciële vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof:

“ ...

*Schendt artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 6° VCRO in de versie vóór de wijziging ervan bij het Decreet van 6 juli 2012 houdende wijziging van diverse bepalingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, wat de Raad voor Vergunningsbetwistingen betreft, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, voor zover het toelaat dat de adviserende instanties behorende tot een Vlaams departement of Vlaams agentschap via de betrokken leidend ambtenaar of bij diens afwezigheid diens gemachtigde, een vordering tot schorsing en/of vernietiging kunnen indienen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen, terwijl die bepaling niet in een vorderingsrecht voorziet voor het College van burgemeester en schepenen dat overeenkomstig artikel 4.7.26, §4, 2° VCRO wordt aangeduid als adviserende orgaan binnen de bijzondere procedure en in die hoedanigheid ook advies heeft verleend?*

...”

#### *Procedurevoorgaanden*

1.

Met het tussenarrest nr. A/2013/0037 van 5 februari 2013 heeft de Raad de debatten heropend om aan het Grondwettelijk Hof de volgende prejudiciële vraag te stellen:

“ ...

*Schendt artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 6° VCRO in de versie vóór de wijziging ervan bij het Decreet van 6 juli 2012 houdende wijziging van diverse bepalingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, wat de Raad voor Vergunningsbetwistingen betreft, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, voor zover het toelaat dat de adviserende instanties behorende tot een Vlaams departement of Vlaams agentschap via de betrokken leidend ambtenaar of bij diens afwezigheid diens gemachtigde, een vordering tot schorsing en/of vernietiging kunnen indienen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen, terwijl die bepaling niet in een vorderingsrecht voorziet voor het College van burgemeester en schepenen dat overeenkomstig artikel 4.7.26, §4, 2° VCRO wordt aangeduid als adviserend orgaan binnen de bijzondere procedure en in die hoedanigheid ook advies heeft verleend?*

...”

Het Grondwettelijk Hof heeft met het arrest nr. 32/2014 van 27 februari 2014 deze prejudiciële vraag beantwoord.

2.

Met een arrest van 23 februari 2016 met nummer RvVb/A/1516/0672 heeft de Raad het beroep van de verzoekende partij onontvankelijk verklaard.

De verzoekende partij heeft tegen dit arrest cassatieberoep ingesteld bij de Raad van State, afdeling bestuursrechtspraak.

3.

De Raad van State, afdeling bestuursrechtspraak, heeft met het arrest nr. 237.178 van 26 januari 2017 voormeld arrest van de Raad vernietigd en de behandeling van de zaak verwezen naar een anders samengestelde kamer van de Raad.

De Raad van State heeft in zijn arrest van 26 januari 2017 met nummer 237.178 het volgende gesteld:

“  
...

*Uit de gegevens van het dossier waarop de Raad van State vermag acht te slaan blijkt dat:*

- de RvVb na het vooronderzoek een zitting organiseert op 3 december 2012 en vervolgens, na verdaging door de RvVb, op 17 december 2012 waarop de zaak in beraad wordt genomen;
- de RvVb ter beantwoording van de voormelde ontvankelijkheidsexceptie van de voor de RvVb tussenkomende partijen en de voormelde repliek van het CBS Brugge in het tussenarrest van 5 februari 2013 oordeelt “dat het inderdaad aangewezen is om aan het Grondwettelijk Hof de [...] door [het CBS Brugge] opgeworpen prejudiciële vraag, voor te leggen” en vervolgens het debat heropent en de prejudiciële vraag stelt aan het Grondwettelijk Hof;
- het Grondwettelijk Hof de prejudiciële vraag ontkennend beantwoordt bij arrest nr. 32/2014 van 27 februari 2014;
- bij artikel 63 van het decreet van 4 april 2014 houdende wijziging van diverse decreten met betrekking tot de ruimtelijke ordening en het grond- en pandenbeleid (Belgisch Staatsblad 15 april 2014) aan artikel 4.8.11, § 1, eerste lid, VCRO dat de personen opsomt die beroep kunnen instellen bij de RvVb, een punt 7° wordt toegevoegd, dat luidt als volgt: “7° het college van burgemeester en schepenen voor vergunningen, afgegeven binnen de bijzondere procedure, op voorwaarde dat het tijdig advies heeft verstrekt krachtens artikel 4.7.26, § 4, eerste lid, 2°, of ten onrechte niet om advies werd verzocht”;
- de RvVb de partijen bij schrijven van 11 januari 2016 oproept om – eventueel schriftelijk - te verschijnen op de zitting van 9 februari 2016;
- het CBS Brugge bij aangetekend schrijven van 5 februari 2016 aan de RvVb meedeelt dat het op de zitting “zal verzoeken om de mogelijkheid te krijgen [...] om schriftelijk standpunt te kunnen innemen, naar aanleiding van het tussengekomen arrest van het Grondwettelijk Hof naar aanleiding van de [...] gestelde prejudiciële vraag”;
- op de zitting van 9 februari 2016 1) het CBS vraagt om “om schriftelijk standpunt te mogen innemen binnen een termijn van 14 dagen” over zijn in randnummer 8 vermelde standpunten, 2) de voor de RvVb eerste tussenkomende partijen repliceren “dat 30 dagen moet volstaan om antwoord te geven op het standpunt van [het CBS]”, 3) de overige partijen niet aanwezig zijn, en 4) de RvVb het debat sluit en de zaak in beraad neemt.

*12. Door na het voormelde procedureverloop, dat gekenmerkt wordt door nieuwe feiten na de heropening van het debat bij tussenarrest van 5 februari 2013 met een mogelijke invloed op de betwiste ontvankelijkheid van de vordering van het CBS Brugge, het verzoek van het CBS Brugge om zijn ter zitting mondeling meegedeelde standpunten in een aanvullende nota binnen een termijn van veertien dagen te mogen verduidelijken, af te wijzen na verwerping van deze standpunten, schendt het bestreden arrest het algemeen rechtsbeginsel van het recht van verdediging.*

...”

#### *Standpunt van de partijen na het arrest van de Raad van State*

De procespartijen hebben van de Raad de mogelijkheid gekregen om een aanvullende nota in te dienen.

1.

De verzoekende partij stelt in haar aanvullende nota dat uit de parlementaire voorbereidingen voortvloeit dat het decreet van 18 november 2011 de bedoeling had om het beroepsrecht binnen de departementen of agentschappen van het Vlaams Gewest op een hoger niveau te centraliseren.

De verzoekende partij wijst ook op het feit dat het besluit van de Vlaamse regering van 13 juli 2012 integraal werd opgeheven zodat het decreet van 6 juli 2012, door de opheffing, niet langer van kracht was. Dit betekent dat artikel 4.8.16, § 1, eerste lid, 6° VCRO in de versie voor de wijziging bij artikel 5 van het decreet van 6 juli 2012 nog steeds van kracht is.

De verzoekende partij stelt dat de bepaling van artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 6° VCRO onduidelijk werd opgesteld naar aanleiding van de decreetswijziging van 18 november 2011, maar dat uit niets blijkt dat de decreetgever destijds de zelfstandige vorderingsbevoegdheid van het college van burgemeester en schepenen heeft willen schrappen.

De verzoekende partij wijst op de aanvulling na het arrest van het Grondwettelijk Hof van artikel 4.8.11, §1, eerste lid met een punt 7°, waardoor het college van burgemeester uitdrukkelijk werd opgesomd als mogelijke belanghebbende om de onduidelijkheid over de mogelijkheid om beroep in te stellen door het college weg te werken. Het was de bedoeling van de decreetgever om duidelijkheid te scheppen over de juiste betekenis van de bepaling. De decreetgever heeft aldus door middel van een toevoeging aan het kwestieuze artikel deze bepaling uitgelegd alsof het college van burgemeester en schepenen altijd al de mogelijkheid heeft gehad om beroep aan te tekenen bij de Raad en dat het nooit de bedoeling is geweest om deze mogelijkheid uit te sluiten.

De verzoekende partij meent dat het college van burgemeester en schepenen steeds als belanghebbende met een zelfstandig vorderingsrecht bij de Raad is aangemerkt. Enkel de decreetgever heeft de bevoegdheid om een vroeger decreet zo uit te leggen dat dit geacht moet worden steeds en voor eenieder de betekenis, vermeld in het interpretatief decreet, te hebben gehad. Een interpretatief decreet valt dan ook niet als een eigenlijk nieuw decreet te worden beschouwd omdat het wordt geacht één geheel te vormen met de geïnterpreteerde tekst en zulks vanaf het ogenblik waarop de geïnterpreteerde tekst tot stand gekomen is. Het doel van de authentieke interpretatie is over meningsverschillen omtrent de juiste betekenis van de wetsbepalingen gezagshalve te beslissen.

De decreetgever kan een authentieke uitlegging geven door zich te bedienen ofwel van bepalingen welke een authentieke uitlegging van de geïnterpreteerde tekst geven, ofwel van bepalingen welke de geïnterpreteerde tekst wijzigen of aanvullen. Het staat de decreetgever vrij om zich bij het aannemen van een interpretatieve bepaling, zich te bedienen van om het even welke techniek.

Een authentieke interpretatie heeft per definitie een terugwerkend effect. Het Grondwettelijk Hof heeft geoordeeld dat een wetsbepaling interpretatief is wanneer zij met terugwerkende kracht een andere wetsbepaling uitlegt of verklaart. Een interpretatieve wet of decreet is immers een wet of een decreet dat aan een wetsbepaling of decreetsbepaling de betekenis geeft die de wet- of decreetgever bij aanneming ervan heeft wille geven en die zij redelijkerwijze kon krijgen.

Zonder aanwijzingen van de decreetgever over het temporele toepassingsgebied dient een interpretatieve wet uitwerking te hebben vanaf de inwerkingtreding van de uitgelegde wet.

De verzoekende partij stelt dat uit de gehele context en de gebruikte bewoordingen in de parlementaire voorbereiding van voornoemd decreet van 4 april 2014 overduidelijk kan worden afgeleid dat dit decreet en meer bepaald artikel 63 ervan, dient beschouwd te worden als een interpretatief decreet vermits de decreetgever de betekenis heeft willen geven aan een norm die hij bij de aanneming ervan heeft willen geven en die deze norm redelijkerwijze kon krijgen. De decreetgever kan een authentieke uitlegging geven aan een geïnterpreteerde bepaling. De decreetgever noemt het *in casu* een rechtzetting. De inhoud van de geïnterpreteerde bepaling wordt geenszins uitgebreid, maar wordt geacht steeds en voor eenieder de betekenis te hebben gehad die vermeld is in het interpretatief decreet. Het feit dat het interpretatief decreet van 4 april

2014 niet uitdrukkelijk vermeldt dat het artikel 4.8.11, §1, eerste lid VCRO interpreteert, doet hieraan geen afbreuk. Volgens het Hof van Cassatie hoeft een wet krachtige norm niet noodzakelijk uitdrukkelijk te vermelden dat zij geheel of gedeeltelijk van interpretatieve aard is, dit kan worden afgeleid uit de bewoordingen, de context en de opzet van de wet krachtige norm of de parlementaire voorbereiding.

De verzoekende partij verwijst naar het advies van de Eerste Auditeur bij de Raad van State die zich aansluit bij het standpunt van de verzoekende partij.

De verzoekende partij meent ook dat wanneer een interpretatieve wet de draagwijdte van een wetsbepaling verduidelijkt, dit niet belet dat de Raad vaststelt dat een concrete toestand ook vóór de interpretatieve wet reeds met zekerheid onder het toepassingsgebied van de geïnterpreteerde wet viel. De verzoekende partij is het daarom niet eens met de beoordeling van de Raad in het arrest met nummer RvVb/A/1516/0672 van 23 februari 2016.

De verzoekende partij verwijst naar artikel 133 van de Grondwet waaruit blijkt dat alleen het decreet een authentieke uitlegging aan decreten kan geven. De Raad mag geen authentieke uitlegging geven aan een decreet op grond van een antwoord van het Grondwettelijk Hof op de daarover gestelde prejudiciële vraag, zonder daarbij rekening te houden met de authentieke uitlegging gegeven bij interpretatief decreet, dat dateert van ná de beantwoording door het Grondwettelijk Hof van de prejudiciële vraag. Het Grondwettelijk hof kon enkel acht slaan op het decreet van 18 november 2011 en diens bijhorende parlementaire voorbereidingen en kon de komst van een interpretatieve bepaling dan ook niet voorspellen. De Raad miskent artikel 33 en 133 van de Grondwet omdat de soevereine macht van de decreetgever wordt ontzegt.

Het Grondwettelijk Hof aanvaardt bovendien expliciet dat de decreetgever in gewestelijke aangelegenheden interpretatieve bepalingen kan aannemen en niet enkel in gemeenschapsmateries.

In ondergeschikte orde stelt de verzoekende partij nog dat dat het college van burgemeester en schepenen als belanghebbende met een zelfstandig vorderingsrecht werd beschouwd in de periode voor de decreetswijziging van 18 november 2011 en in de periode na de aanpassing van artikel 4.8.11, §1 VCRO. De decreetgever heeft niet louter op basis van temporele overwegingen, en dus zonder redelijke verantwoording, een onderscheid willen maken tussen colleges van burgemeester en schepenen die opkomen bij de Raad naar gelang diens beroep wordt ingediend onder gelding van de verschillende versie van artikel 4.8.16, §1 en later 4.8.11, §1 VCRO.

De wetgevende macht kan volgens de verzoekende partij niet geacht worden de Grondwet te willen schenden en kan geenszins de bedoeling gehad hebben om het gelijkheidsbeginsel en het non-discriminatiebeginsel te willen schenden. Wanneer men echter artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 6° VCRO in de versie vóór de wijziging bij artikel 5 van het decreet van 6 juli 2012 zodanig interpreteert dat het college van burgemeester en schepenen tijdens periode 2 niet als belanghebbende met een zelfstandig vorderingsrecht bij de Raad wordt beschouwd, terwijl het hier nochtans objectief gezien een identieke situatie als in periode 1 en 3 betreft, ligt er een schending voor van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet. Identieke gevallen dienen immers identiek behandeld te worden. Een uitsluiting van het college van burgemeester en schepenen uit de lijst met belanghebbenden gedurende een bepaalde periode zou een schending uitmaken van artikel 10 en 11 van de Grondwet.

De Raad is volgens de verzoekende partij verplicht om een grondwetsconforme interpretatie te zoeken en te geven aan artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 6° VCRO in de versie vóór de wijziging bij artikel 5 van het decreet van 6 juli 2012, alsook artikel 63 van het decreet van 4 april 2014. Indien

de Raad na zo'n onderzoek tot de conclusie komt geen grondwetsconforme interpretatie te kunnen geven, is hij minstens ertoe verplicht om zelf te onderzoeken of de betrokken normen mogelijks een schending uitmaken van artikel 10 en 11 van de Grondwet en desgevallend een prejudiciële vraag stellen aan het Grondwettelijk Hof.

De verzoekende partij wijst erop dat het Grondwettelijk Hof zich in zijn arrest van 27 februari 2014 niet heeft uitgesproken over het potentieel onderscheid van de voornoemde vier situaties. Het Grondwettelijk Hof kon immers nog geen acht slaan op het Decreet van 4 april 2014 en diens bijhorende parlementaire voorbereidingen en de komst van een interpretatieve bepaling niet voorspellen.

De Raad kan dus niet volstaan met te stellen dat het antwoord van het Grondwettelijk Hof voldoende duidelijk is en geen ruimte meer laat voor interpretatie zonder zelf te onderzoeken of artikel 63 van het decreet van 4 april 2014 grondwetsconform geïnterpreteerd kan worden, alsook zonder zelf te onderzoeken of die bepaling een ongrondwettelijk onderscheid invloed én zonder dienvolgens een prejudiciële vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof met een andere inhoud dan de eerder gestelde prejudiciële vraag.

2.

De verwerende partij stelt in haar aanvullende nota dat de verzoekende partij er verkeerdelijk vanuit gaat dat met het decreet van 4 april 2014 een authentieke interpretatie zou gegeven zijn aan het decreet van 18 november 2011. Het decreet van 6 juli 2012 heeft het artikel inhoudelijk niet gewijzigd, maar wel een henummering doorgevoerd en een punt 7 aan toegevoegd.

Een interpretatieve wet kan een bepaling die op verschillende manieren uitgelegd wordt een eenduidige en algemeen geldende uitlegging geven, maar de wetgever kan een duidelijke bepaling niet retroactief aanvullen.

De verzoekende partij bewijst volgens de verwerende partij niet dat het decreet op verschillende manieren uitgelegd werd.

De decreten van 6 juli 2012 en 4 april 2014 hebben de VCRO hervormd/gewijzigd/aangevuld, maar hebben op geen enkel ogenblik het oude artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 6° VCRO de betekenis willen geven dat de decreetgever van meet af aan de bedoeling had om ook het college van burgemeester en schepenen als adviserend orgaan de toegang tot de Raad te verschaffen. Indien in de voorbereidende werken sprake is van een materiële rechtzetting houdt dit nog steeds geen interpretatie in van het oude artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 6° VCRO. De VCRO werd aangevuld maar niet louter geïnterpreteerd. Indien een interpretatie had volstaan, dan zou de VCRO niet moeten worden aangevuld.

In de voorbereidende werken is volgens de verwerende partij duidelijk te lezen dat het eigenlijk wel de bedoeling was om het college van burgemeester en schepenen geen beroepsmogelijkheid meer te geven. De decreetgever is enkel later tot een ander inzicht gekomen.

Het decreet van 4 april 2014 brengt geen enkele wijziging aan het wetsartikel waarvoor de prejudiciële vraag werd gesteld, zodat het Grondwettelijk Hof de bepaling in kwestie geenszins anders beoordeeld zou hebben.

De decreetgever beschikt in gewestmateries volgens de verwerende partij bovendien zelfs niet over de bevoegdheid om interpretatieve decreten te maken. Artikel 133 van de Grondwet heeft enkel betrekking op de bevoegdheden van de gemeenschappen.



De Raad heeft enkel het antwoord van het Grondwettelijk Hof afgewacht en kan geen rekening houden met latere wetwijzigingen die niet retroactief kunnen werken.

De Raad heeft in geen geval een decretale bepaling authentiek geïnterpreteerd. De Raad van State heeft ook enkel geoordeeld dat de rechten van verdediging geschonden waren.

De administratieve rechtscolleges zijn gebonden aan de toepasselijke procedurele regelgeving op het ogenblik van het inleiden van de procedure en kunnen geen rekening houden met latere wetwijzigingen. Aangezien de prejudiciële vraag negatief beantwoord werd, kan de Raad niet anders dan vaststellen dat de vordering onontvankelijk is.

De verwerende partij stelt ook dat de verzoekende partij eerst stelt dat administratieve rechtscolleges niet gerechtigd zijn om authentieke interpretaties te geven, om dan te stellen dat de Raad wel grondwetsconform moet interpreteren. De kritiek van de verzoekende partij komt neer op kritiek op het arrest van het Grondwettelijk Hof, hetgeen een schending van het gezag van gewijsde van het arrest uitmaakt..

3.

De eerste en tweede tussenkomende partij stellen in hun aanvullende nota dat de Raad in het tussenarrest van 5 februari 2013 reeds een standpunt heeft ingenomen over de juiste interpretatie van artikel 4.8.16, §1, 1<sup>e</sup> lid, 6<sup>o</sup> VCRO. Het feit dat in ditzelfde arrest ook een prejudiciële vraag werd voorgelegd aan het Grondwettelijk hof sluit niet uit dat de rechter reeds een uitspraak kan doen over een bepaald rechtspunt. De rechtsmacht van de rechter is uitgeput voor wat betreft de interpretatie van artikel 4.8.16, §1, 1<sup>e</sup> lid, 6<sup>o</sup> VCRO, waardoor het geen zin meer heeft om te onderzoeken of de decreetgever achteraf mogelijk geprobeerd heeft een authentieke uitlegging van die bepaling door te drukken. Zelf interpretatieve wetten brengen geen wijziging meer teweeg ten aanzien van definitief beslechte gedingen of rechtspunten en de eerste en tweede tussenkomende partij verwijst naar artikel 7 van het Gerechtelijk Wetboek.

De eerste en tweede tussenkomende partij stelt verder dat noch de tekst van artikel 63 van het decreet van 4 april 2014, noch de voorbereidende werken op enige manier laten uitschijnen dat het desbetreffende artikel 63 van het decreet een interpretatief karakter zou hebben. Ook in het kader van de huidige procedure betwist het Vlaams Gewest, nochtans de auteur van dit decreet, dat artikel 63 een interpretatief en dus retroactief karakter zou hebben.

Er wordt een bijkomende categorie van beroepsindieners toegevoegd door middel van artikel 63, waardoor artikel 4.8.11, §1, 1<sup>e</sup> lid, 6<sup>o</sup> VCRO ongewijzigd blijft bestaan. Indien het de bedoeling van de decreetgever was geweest om een interpretatie te geven in de zin dat de schepencolleges daar ook onder zouden vallen, dan had men uiteraard een ingreep in artikel 4.8.11, §1, 1<sup>e</sup> lid, 6<sup>o</sup> VCRO mogen verwachten, eerder dan de toevoeging van een bijkomende categorie van beroepsindieners. Uit de bewoordingen van artikel 63 blijkt dus niet dat het om een interpretatieve bepaling zou gaan.

De decreetgever heeft ook niet bepaald dat artikel 63 een retroactief karakter heeft. Bij gebrek aan een specifieke overgangsbepaling om de inwerkingtreding te regelen van artikel 63 van het decreet, is er volgens de eerste en tweede tussenkomende partij geen enkele reden om te veronderstellen dat de decreetgever een retroactieve werking heeft willen geven aan deze bepaling.

Ook stellen de eerste en tweede tussenkomende partij dat aangezien er op grond van de tekst van het decreet zelf geen sprake is van enige intentie tot authentieke uitlegging er niet kan gekeken worden wat in de voorbereidende werken hierover wordt gesteld.

De voorbereidende werken wijzen volgens de eerste en tweede tussenkomende partij niet op een interpretatief karakter omdat in de memorie van toelichting wordt gesteld dat er een materiële rechtzetting nodig is. Er wordt nergens in de voorbereidende werken gesteld dat het om een authentieke uitlegging gaat. De verzoekende partij staart zich volgens de eerste en tweede tussenkomende partij blind op het woordgebruik “rechtzetten” uit de parlementaire werken. Dit woordgebruik wijst er echter op dat de autonome beroepsmogelijkheid bij de Raad in hoofde van het college van burgemeester en schepenen wel degelijk werd geschrapt met het wijzigingsdecreet van 18 november 2011. Een nieuwe ingreep van de decreetgever was noodzakelijk, om recht te zetten wat blijkbaar fout was gelopen, waardoor de decreetgever terugkomt op een beleidskeuze die in 2011 schijnbaar niet voldoende doordacht werd gemaakt.

De stelling uit de voorbereidende werken dat het nooit de bedoeling is geweest van de decreetgever om de beroepsmogelijkheid te schrappen in 2011, is in strijd zowel met de duidelijke tekst van artikel 4.8.11, §1, 1<sup>e</sup> lid, 6<sup>o</sup> VCRO, als met de voorbereidende werken uit 2011 en de rechtspraak van de Raad. De tekst uit de VCRO is zeer duidelijk: het college kan geen beroep meer instellen, maar de gemeente kan dit nog wel. Ook uit de voorbereidende werken van 2011 blijkt de bewuste keuze om de beroepsmogelijkheden te beperken in hoofde van adviesverlenende instanties. Het was dus een duidelijke bedoeling in 2011 om de beroepsmogelijkheid voor het college van burgemeester en schepenen in te perken. Het is ook legitiem om daar in 2014 op terug te komen, maar dit gaat enkel om een koerswijziging. Nergens blijkt dat deze koerswijziging retroactief doorgevoerd wordt.

De eerste en tweede tussenkomende partij stellen verder dat zelfs als de decreetgever de bedoeling zou hebben gehad aan artikel 63 een interpretatief karakter te geven, deze bepaling niet voldoet aan de voorwaarden die aan interpretatieve regelgeving gesteld wordt.

Er was immers geen sprake van enige dubbelzinnigheid of onduidelijkheid omdat het duidelijk was dat door de decreetswijziging van 18 november 2011 de schepencolleges hun beroepsmogelijkheid verloren. Ook heeft de Raad in verschillende zaken de vorderingen tot tussenkomst of nietigverklaring van schepencolleges onontvankelijk verklaard.

De eerste en tweede tussenkomende partijen stellen dat artikel 63 van het decreet van 4 april 2014 onmogelijk kan beschouwd worden als een regelmatige “*interpretatieve bepaling*” zoals verdedigd door de verzoekende partij, zodat aan deze bepaling geen retroactieve werking kan toegekend worden.

Tenslotte wijzen de eerste en tweede tussenkomende partijen er op dat het Vlaams Gewest volgens de Grondwet geen authentieke interpretatie mag geven aan een decreet. Het Grondwettelijk hof heeft zich tot op heden nog niet uitdrukkelijk gebogen over de mogelijkheid voor de gewesten om interpretatieve decreetgeving uit te vaardigen zodat ook de verwijzingen naar de rechtspraak van het Hof door de verzoekende partij irrelevant zijn.

Voor zover de Raad geneigd zou zijn om aan artikel 63 van het decreet van 4 april 2014 een interpretatief karakter toe te kennen, waardoor het beroep tot nietigverklaring van de verzoekende partij tegen de stedenbouwkundige vergunning alsnog onontvankelijk wordt bevonden, verzoeken de eerste en tweede tussenkomende partijen de Raad om volgende prejudiciële vraag voor te leggen aan het Grondwettelijk Hof:

*“Schendt art. 63 van het decreet van 4 april 2014 (‘houdende wijziging van diverse decreten met betrekking tot de ruimtelijke ordening en het grond- en pandenbeleid’) de grondwettelijke bevoegdheidsregels, inz. artikel 38, 39 en 134 van de Grondwet, het verbod op retroactieve*

*regelgeving, inzonderheid gewaarborgd door art. 190 Grondwet, het grondwettelijk beginsel van de scheiding der machten en het verbod op inmenging in de rechterlijke functie, beide neergelegd in titel III van de Grondwet en in het bijzonder in art. 40 van de Grondwet, het recht op een eerlijk proces, gewaarborgd door art. 6 EVRM en het rechtszekerheidsbeginsel, het onpartijdigheidsbeginsel en het fair play beginsel als beginselen van behoorlijke wetgeving, het gelijkheids- en nondiscriminatiebeginsel, zoals gewaarborgd door de art. 10 en 11 van de Grondwet, al deze bepalingen afzonderlijk en in samenhang gelezen, in zoverre het artikel gelezen zou worden als een 'interpretatief' artikel, waarbij retroactief wordt 'verduidelijkt' dat art. 4 van het decreet van 18 november 2011 ('tot wijziging van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning en van de Vlaamse Codex voor Ruimtelijke Ordening inzake de beroepsmogelijkheden') niet tot doel zou gehad hebben om de beroepsmogelijkheid bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen te ontnemen aan het college van burgemeester en schepenen als adviserende instantie in het kader van de bijzondere vergunningsprocedure?"*

De eerste en tweede tussenkomende partij stellen verder dat de verzoekende partij geen schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet kan invoeren. Het arrest van 27 februari 2014 van het Grondwettelijk Hof heeft de kritiek definitief verworpen, waaruit blijkt dat het een legitieme keuze was van de decreetgever om de beroepsmogelijkheden te beperken.

Ook kan de verzoekende partij niet gevolgd worden waar zij stelt dat het zuivere tijdsverloop geen verantwoording kan bieden voor de opeenvolgende wijzigingen van de beroepsmogelijkheden omdat dit argument er volgens de eerste en tweede tussenkomende partij erop neerkomt dat de invoering van een nieuwe wettelijke regeling die afwijkt van de vroegere regeling inherent discriminatoir zou zijn. Er wordt namelijk altijd een onderscheid gemaakt tussen situaties die onderworpen zijn aan oude regels en situaties die onderworpen zijn aan nieuwe regels, waardoor in de redenering van de verzoekende partij elke wetswijziging onmogelijk zou worden. Het verloop van tijd wordt volgens de eerste en tweede tussenkomende partij net wel beschouwd als een objectief gegeven dat een verschil in maatregelen rechtvaardigt. Het democratisch proces impliceert net dat regelgeving kan evolueren. Er is dus geen reden om over deze bijkomende grondwettigheidskritiek een prejudiciële vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof.

Het beroep is volgens de eerste en tweede tussenkomende partij onontvankelijk.

4.

De derde tussenkomende partij voegt hieraan nog toe dat ten tijde van het indienen van het inleidend verzoekschrift enkel artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 6° VCRO in de versie vóór de wijziging bij decreet van 6 juli 2012 van kracht is en de verzoekende partij niet behoort tot een departement of agentschap en evenmin een leidend ambtenaar heeft.

Ook wijst de derde tussenkomende partij erop dat de verzoekende partij zich beperkt door enkel te stellen dat zij het vermeend interpretatief en retroactief karakter van deze bepaling slechts "afleidt" uit de parlementaire voorbereiding en het dus enkel een eigen interpretatie betreft van de verzoekende partij, hetgeen niet volstaat om de terugwerkende kracht van de bepaling aannemelijk te maken, noch om de conclusie van het Grondwettelijk Hof te kunnen overstijgen.

De verzoekende partij verwijst volgens de derde tussenkomende partij verkeerdelijk naar het auditorsverslag van 27 oktober 2016 dat betrekking had op de cassatieprocedure. Het gebruik van het woord "opnieuw" in dit verslag betekent duidelijk dat de mogelijkheid voor het schepencollege om een beroep in te stellen tegen een in de bijzondere procedure verleende stedenbouwkundige vergunning er tijdelijk niet meer geweest is en dat de invoering van artikel 63 ertoe zou leiden dat deze mogelijkheid herleeft. Artikel 63 is een aanvullende bepaling en is voldoende duidelijk zodat er geen interpretatie nodig is.

De derde tussenkomende partij verwijst ook naar de punten 234 en volgende van de Omzendbrief VR/2014/4 van 9 mei 2014 met betrekking tot de retroactieve werking, waaruit blijkt dat het decreet van 4 april 2014 niet voldoet aan de criteria van de omzendbrief zoals het feit dat het onontbeerlijk is voor de verwezenlijking van een doelstelling van algemeen belang, zoals de goede werking of de continuïteit van de openbare dienst of als de terugwerkende bepaling tot doel heeft de afloop van gerechtelijke procedures in een welbepaalde zin wordt beïnvloed.

5.

De vierde tussenkomende partij stelt dat aan de toelaatbaarheidsvereisten van een interpretatieve wet geenszins wordt voldaan.

Ten eerste stelt de vierde tussenkomende partij dat het decreet van 18 november 2011 geenszins onduidelijk, onzeker of controversieel is. Artikel 4.8.16, §1, 6° VCRO betekent niet dat een gemeente onder geen enkel beding meer beroep zou kunnen instellen, zodat de wet voldoende duidelijk is. Het decreet en de parlementaire voorbereiding zijn volledig op dezelfde leest geschoeid. Uit de rechtspraak van de Raad blijkt ook dat artikel 4.8.16, §1, 6° VCRO slechts op één mogelijke manier kan worden geïnterpreteerd, waardoor er geen sprake is van een interpretatieve wet.

Ten tweede is het louter herstellen van een materiële vergissing geen interpretatie van een wet maar wel een wijziging ervan, zodat dit niet aan de hand van een interpretatieve wet kon gebeuren. De vierde tussenkomende partij wijst naar de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof dat reeds meermaals heeft geoordeeld dat wanneer de wetgever aan een geïnterpreteerde bepaling een draagwijdte geeft die het tegenovergestelde inhoudt van haar oorspronkelijke betekening, ook al stemt de nieuwe draagwijdte overeen met de oorspronkelijke bedoeling van de decreetgever, zonder dat de parlementaire voorbereiding blijkt geeft van uitzonderlijke omstandigheden die kunnen verantwoorden dat ten nadele van een categorie van burgers inbreuk wordt gemaakt op de jurisdictionele waarborgen die aan allen worden geboden, dit een schending uitmaakt van artikel 10 en 11 van de Grondwet.

Ook wijst de vierde tussenkomende partij op het arrest van 2 februari 2005 van het Grondwettelijk Hof dat stelt dat een interpretatieve wet de zin van een wetsbepaling niet kan ombuigen door de wilsverklaringen in de parlementaire voorbereidingen te laten primeren op de duidelijke tekst. Een interpretatieve wet kan de geïnterpreteerde wet nooit wijzigen, opheffen of aanvullen, zodat ook aan deze toelaatbaarheidsvoorwaarde niet wordt voldaan.

Indien er niet voldaan is aan één van de toelaatbaarheidsvoorwaarden of, zoals *in casu*, aan beiden, dan is er volgens de vierde tussenkomende partij geen sprake van een interpretatieve wet maar wel van een zuiver retroactieve bepaling, zoals geoordeeld door het Grondwettelijk Hof. De terugwerkende kracht kan ook enkel verantwoord worden wanneer zij onontbeerlijk is voor de verwezenlijking van een doelstelling van algemeen belang. Noch in het decreet van 4 april 2014 noch in de parlementaire voorbereiding werd enige doelstelling van algemeen belang opgenomen.

Volgens de vierde tussenkomende partij kan ook uit de motivering van de decreetgever worden afgeleid dat artikel 63 geen retroactief karakter heeft. Retroactiviteit van een interpretatieve bepaling dient uitdrukkelijk gemotiveerd te worden aangezien een dergelijke interpretatieve bepaling wel degelijk iets toevoegt aan de bestaande rechtssituatie, namelijk de verplichting voor de rechter om precies die ene van de mogelijke interpretaties toe te passen. Noch de tekst van artikel 63 noch de voorbereidende werken laten uitschijnen dat artikel 63 van het decreet een interpretatief karakter zou hebben.

Aangezien het Hof van Cassatie heeft geoordeeld dat de interpretatieve aard ook kan worden afgeleid uit de context en het opzet van de wetstekende norm, wijst de vierde tussenkomende partij er nog op dat uit de parlementaire werken uitdrukkelijk blijkt dat artikel 63 van het decreet van 4 april 2014 er op gericht is een materiële vergissing recht te zetten en geenszins een welbepaalde uitlegging van artikel 4.8.11, §1, 1<sup>e</sup> lid, 6<sup>o</sup> VCRO beoogt. Bovendien stelt het Grondwettelijk Hof dat de regelgever een verantwoording dient te geven, indien de retroactieve werking van een bepaling een invloed kan uitoefenen op hangende rechtsprocedures, zoals *in casu* het geval is. Bij gebrek aan enige motivering ter zake kan artikel 63 dus niet weerhouden worden als interpretatieve bepaling.

Tot slot verwijst de vierde tussenkomende partij eveneens naar artikel 133 Grondwet waaruit blijkt dat de gewesten niet de bevoegdheid hebben om interpretatieve bepalingen uit te vaardigen.

De verzoekende partij kan volgens de vierde tussenkomende partij ook niet stellen dat de artikelen 10 en 11 van de Grondwet geschonden zijn en dat het arrest van het Grondwettelijk Hof met nummer 32/2014 achterhaald is. Een grondwetsconforme interpretatie dient immers slechts te geschieden indien de wet de rechtszekerheid in het gedrang brengt omwille van vaagheden of onduidelijke bewoordingen. Van zodra de betekenis van de wet duidelijk is en geen ruimte is voor interpretatie, zoals het wijzigingsdecreet van 18 november 2011, dient de Raad deze regeling toe te passen en kan hij haar toepassing niet wegens grondwettigheid weigeren.

Aangezien artikel 63 van het decreet van 4 april 2014 geen interpretatief karakter heeft en artikel 4.8.11, §1, 6<sup>o</sup> VCRO niet retroactief heeft gewijzigd, is het arrest van het Grondwettelijk Hof met nummer 32/2014 nog steeds van belang.

De vierde tussenkomende partij besluit dan ook tot de onontvankelijkheid van het verzoekschrift.

6.

De vijfde tussenkomende partij heeft geen aanvullende nota ingediend.

#### *Beoordeling door de Raad*

1.

Artikel 4.8.16, § 1, eerste lid, 6<sup>o</sup> VCRO bepaalde, vóór het werd vervangen bij artikel 4 van het decreet van 18 november 2011 tot wijziging van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning en van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening inzake de beroepsmogelijkheden:

*“§ 1. De beroepen bij de Raad kunnen door volgende belanghebbenden worden ingesteld:*

*(...)*

*6<sup>o</sup> de bij het dossier betrokken adviserende instanties aangewezen krachtens artikel 4.7.16, § 1, eerste lid, respectievelijk artikel 4.7.26, § 4, 2<sup>o</sup>, op voorwaarde dat zij tijdig advies hebben verstrekt of ten onrechte niet om advies werden verzocht.”*

Na de inwerkingtreding van de wijziging door artikel 4 van het decreet van 18 november 2011 (gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 29 december 2011) luidde deze bepaling als volgt:

*“§ 1. De beroepen bij de Raad kunnen door volgende belanghebbenden worden ingesteld:*

*(...)*

*6<sup>o</sup> de leidend ambtenaar of bij afwezigheid diens gemachtigde van het departement of agentschap, waartoe de adviserende instantie behoort, aangewezen krachtens artikel 4.7.16, §*

*1, eerste lid, respectievelijk artikel 4.7.26, § 4, 2°, op voorwaarde dat die instantie tijdig advies heeft verstrekt of ten onrechte niet om advies werd verzocht.”*

Krachtens artikel 4.8.16, § 1, eerste lid, 6° VCRO, vóór het werd vervangen bij artikel 4 van het decreet van 18 november 2011, kan een college van burgemeester en schepenen, als een bij het dossier betrokken adviserende instantie, aangewezen krachtens artikel 4.7.26, § 4, 2° VCRO, bij de Raad beroep instellen.

Sinds de inwerkingtreding van artikel 4 van het decreet van 18 november 2011, dat artikel 4.8.16, § 1, eerste lid, 6° VCRO vervangt, kan een college van burgemeester en schepenen niet langer bij de Raad beroep instellen.

Hoewel artikel 4.7.26, §4, 2° VCRO het college van burgemeester en schepenen aanduidt als adviesverlenende instantie in de bijzondere procedure, behoort een college van burgemeester en schepenen immers niet tot een departement of agentschap en heeft het geen leidend ambtenaar. De tekst van het decreet is duidelijk en niet voor een andere interpretatie vatbaar.

De Raad kan geen rekening houden met de door de verzoekende partij in haar toelichtende nota vermelde ‘recente’ arresten van de Raad met betrekking tot het belang van een college van burgemeester en schepenen, dat geadviseerd heeft in de bijzondere procedure, omdat deze arresten betrekking hebben op beroepen die ingesteld zijn voor de inwerkingtreding van voormeld wijzigingsdecreet van 18 november 2011.

2.

Met het tussenarrest nr. A/2013/0037 van 5 februari 2013 heeft de Raad de volgende prejudiciële vraag gesteld aan het Grondwettelijk Hof:

*“Schendt artikel 4.8.16, § 1, eerste lid, 6° VCRO in de versie vóór de wijziging ervan bij het decreet van 6 juli 2012 houdende wijziging van diverse bepalingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, wat de Raad voor Vergunningsbetwistingen betreft, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, voor zover het toelaat dat de adviserende instanties behorende tot een Vlaams departement of Vlaams agentschap via de betrokken leidend ambtenaar of bij diens afwezigheid diens gemachtigde, een vordering tot schorsing en/of vernietiging kunnen indienen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen, terwijl die bepaling niet in een vorderingsrecht voorziet voor het College van burgemeester en schepenen dat overeenkomstig artikel 4.7.26, § 4, 2° VCRO wordt aangeduid als adviserend orgaan binnen de bijzondere procedure en in die hoedanigheid ook advies heeft verleend?”*

3.

Het Grondwettelijk Hof heeft deze prejudiciële vraag onder meer als volgt beantwoord in het arrest nr. 32/2014 van 27 februari 2014:

“ ...

*B.4.2. Uit artikel 4.7.26, § 4, 2°, van de VCRO vloeit voort dat in de bijzondere procedure zowel de door de Vlaamse Regering aangewezen instanties als het college van burgemeester en schepenen advies dienen te verlenen over ontvankelijke vergunningsaanvragen. Vermits beide categorieën in artikel 4.7.26, § 4, 2°, aangewezen adviserende instanties zijn, gaat het ten aanzien van de in het geding zijnde bepaling om vergelijkbare categorieën. Het feit dat de wijze waarop ze dat advies dienen te verlenen, verschillend is, doet daaraan geen afbreuk.*

... ”

*B.6. Het verschil in behandeling tussen de in B.3 vermelde categorieën berust op een objectief criterium, namelijk de aard van de in artikel 4.7.26, § 4, 2°, van de VCRO aangewezen adviserende instanties.*

*B.7. In zoverre de decreetgever beoogt de beslissingen om beroep in te stellen toe te vertrouwen aan een verantwoordelijke op een voldoende hoog niveau, teneinde een integrale afweging van het belang van het beroep te bewerkstelligen en de uniformiteit te verzekeren van de beslissingen om al dan niet beroep in te stellen, streeft hij een wettig doel na.*

*...*

*B.8. Het feit dat, in de interpretatie van het verwijzende rechtscollege, het college van burgemeester en schepenen niet langer op grond van de in het geding zijnde bepaling beroep kan instellen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen, is pertinent ten aanzien van dat doel. In de parlementaire voorbereiding verklaarde een lid : « We hebben ervoor gekozen om het in de toekomst mogelijk te maken dat het Vlaamse niveau in beroep gaat tegen een beslissing van een ander niveau » (Hand., Vlaams Parlement, 2011-2012, nr. 8, 9 november 2011, p. 64). Die doelstelling kan enkel worden bewerkstelligd wanneer het beroepsrecht van het college van burgemeester en schepenen als adviserende instantie wordt uitgesloten. Aldus wordt immers de uniformiteit verzekerd van de beslissingen om al dan niet beroep in te stellen op het niveau van het Vlaamse Gewest.*

*B.9. Het Hof dient nog na te gaan of het verschil in behandeling dat hieruit voortvloeit, geen gevolgen heeft die onevenredig zijn ten aanzien van het nagestreefde doel.*

*B.10.1. Vóór het werd vervangen bij artikel 5 van het decreet van 6 juli 2012, bepaalde artikel 4.8.16, § 1, eerste lid, 3°, van de VCRO :*

*« § 1. De beroepen bij de Raad kunnen door volgende belanghebbenden worden ingesteld :  
[...]*

*3° elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kan ondervinden ingevolge de vergunnings-, validerings- of registratiebeslissing; »*

*De inhoud van die bepaling wordt overgenomen in artikel 4.8.11, eerste lid, 3°, van de VCRO, zoals vervangen bij het voormelde artikel 5 van het decreet van 6 juli 2012.*

*B.10.2. Op grond van de voormelde bepaling kan de gemeente beroep instellen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen wanneer ze rechtstreeks of onrechtstreeks hinder of nadelen kan ondervinden ingevolge een volgens de bijzondere procedure genomen vergunningsbeslissing. Dat is met name het geval wanneer de bestreden vergunningsbeslissing het beleid van de gemeente doorkruist, wat kan blijken uit het feit dat het college van burgemeester en schepenen, als adviserende instantie in de bijzondere procedure, een ongunstig advies heeft verleend of voorwaarden heeft geformuleerd die niet in de vergunning werden opgenomen.*

*B.10.3. Artikel 57, § 3, 9°, van het Vlaamse Gemeentedecreet bepaalt :*

*« Het college van burgemeester en schepenen is bevoegd voor:  
[...]*

*9° het vertegenwoordigen van de gemeente in gerechtelijke en buitengerechtelijke gevallen en beslissingen over het in rechte optreden namens de gemeente, met behoud van artikel 193 ».*

*Artikel 193 van het Vlaamse Gemeentedecreet, waarnaar die bepaling verwijst, bepaalt:*

« § 1. Het college van burgemeester en schepenen vertegenwoordigt de gemeente in gerechtelijke en buitengerechtelijke gevallen en beslist om op te treden in rechte namens de gemeente.

*De gemeenteraad kan beslissen om deze bevoegdheden in de plaats van het college uit te oefenen. Wanneer een lid van het college zich bevindt in een situatie als beschreven in artikel 27, § 1, 1°, oefent de gemeenteraad deze bevoegdheden uit.*

§ 2. Het college of, in voorkomend geval, de gemeenteraad kan hetzij een lid van het college, hetzij een personeelslid, hetzij een advocaat aanwijzen om namens de gemeente te verschijnen in rechte ».

*Uit de combinatie van de voormelde bepalingen vloeit voort dat, wanneer een gemeente een beroep bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen wenst in te stellen, het college van burgemeester en schepenen optreedt als vertegenwoordiger van de gemeente.*

*B.10.4. Aangezien het college van burgemeester en schepenen, als vertegenwoordiger van de gemeente, een beroep kan instellen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen, heeft het in B.3 vermelde verschil in behandeling geen onevenredige gevolgen ten opzichte van het nagestreefde doel.*

*Het feit dat de gemeente dient aan te tonen dat ze rechtstreeks of onrechtstreeks hinder of nadelen kan ondervinden ingevolge de beslissing met betrekking tot de bestreden vergunning, doet hieraan geen afbreuk, vermits die hinder of die nadelen onder meer kunnen voortvloeien uit het feit dat het college van burgemeester en schepenen, als adviserende instantie in de bijzondere procedure, een ongunstig advies heeft verleend of voorwaarden heeft geformuleerd die niet in de vergunning werden opgenomen.*

*B.11. De prejudiciële vraag dient ontkennend te worden beantwoord.”*

4.

Uit deze beoordeling door het Grondwettelijk Hof volgt dat de verzoekende partij zich, op het ogenblik van het instellen van het beroep bij de Raad, niet kon beroepen op artikel 4.8.16, § 1, eerste lid, 6° VCRO. Voor een college van burgemeester en schepenen, als adviserende instantie in de bijzondere procedure, was er, krachtens artikel 4.8.16, § 1, eerste lid, zoals van toepassing op het ogenblik van het instellen van de vordering, immers geen mogelijkheid meer om bij de Raad beroep in te stellen tegen de vergunningsbeslissing over de geadviseerde aanvraag.

5.

Artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 6° VCRO werd vervolgens vervangen bij artikel 5 van het decreet van 6 juli 2012 houdende wijziging van diverse bepalingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, wat de Raad voor Vergunningsbetwistingen betreft, in artikel 4.8.11, §1, 6° VCRO dat stelt:

*“§ 1. De beroepen bij de Raad kunnen door volgende belanghebbenden worden ingesteld:*

*...*

*6° de leidend ambtenaar of, bij afwezigheid, diens gemachtigde van het departement of agentschap waartoe de adviserende instantie behoort, aangewezen krachtens artikel 4.7.16, § 1, eerste lid, respectievelijk artikel 4.7.26, § 4, 2°, op voorwaarde dat die instantie tijdig advies heeft verstrekt of ten onrechte niet om advies werd verzocht.”*



6.

Dit artikel werd op zijn beurt gewijzigd door artikel 63 van het decreet van 4 april 2014 houdende wijziging van diverse decreten met betrekking tot de ruimtelijke ordening en het grond- en pandenbeleid (B.S. 15/04/2014). Artikel 63 voegt een punt 7° toe:

*“Aan artikel 4.8.11, § 1, eerste lid, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 6 juli 2012, wordt een punt 7° toegevoegd, dat luidt als volgt:*

*“7° het college van burgemeester en schepenen voor vergunningen, afgegeven binnen de bijzondere procedure, op voorwaarde dat het tijdig advies heeft verstrekt krachtens artikel 4.7.26, § 4, eerste lid, 2°, of ten onrechte niet om advies werd verzocht.””*

Het college van burgemeester en schepenen als adviserende instantie in de bijzondere procedure, beschikt vanaf de inwerkingtreding van artikel 63, zijnde vanaf 25 april 2014, terug over de mogelijkheid om een beroep in te dienen bij de Raad.

7.

De verzoekende partij meent dat artikel 63 van hogergenoemd decreet een interpretatieve decreetsbepaling betreft. De verzoekende partij stelt dat het de bedoeling is van artikel 63 om duidelijkheid te scheppen over de juiste betekenis van de bepaling van artikel 4.8.11, §1, eerste lid VCRO.

Over interpretatieve bepalingen zegt het Grondwettelijk Hof in verschillende arresten het volgende (onder meer in het arrest van 6 oktober 2016 met nummer 126/2016):

*“... ”*

*Een bepaling is interpretatief wanneer zij aan een wetsebepaling de betekenis geeft die de wetgever bij de aanneming ervan haar heeft willen geven en die zij redelijkerwijze kon krijgen. Het is eigen aan een interpretatieve bepaling dat zij gevolg heeft op de datum van inwerkingtreding van de door haar geïnterpreteerde wetsebepalingen.*

*De waarborg van de niet-retroactiviteit van de wetten zou echter niet kunnen worden omzeild door het enkele feit dat een wetsebepaling met terugwerkende kracht als een interpretatieve bepaling zou worden voorgesteld. Er dient dus te worden onderzocht of de wetgever aan de bepaling de betekenis heeft gegeven die zij redelijkerwijze kon krijgen sinds de aanneming ervan.*

*... ”*

Kenmerkend voor een interpretatieve bepaling is dat deze wordt gebruikt als een bepaling onduidelijk is en op verschillende wijzen kan worden uitgelegd. De interpretatieve bepaling kan aldus een eenduidige en algemeen geldende uitlegging van de bepaling geven. Dit moet echter beperkt worden tot uitzonderlijke gevallen.

Door middel van een „interpretatieve” bepaling kan een bepaling worden uitgelegd in overeenstemming met de oorspronkelijke bedoeling van de wetgever. Deze bepaling voegt op deze wijze geen nieuwe regel aan de rechtsorde toe. De geïnterpreteerde bepalingen worden geacht steeds op de door deze bepaling aangewezen wijze te zijn ingevuld.

Het gevolg van een interpretatief decreet is dan ook de terugwerkende kracht: de geïnterpreteerde bepaling wordt geacht steeds de betekenis te hebben gehad die door de interpretatieve wet wordt vastgesteld. Het Grondwettelijk Hof stelt hierover (onder meer in het arrest van 28 mei 2015 met nummer 77/2015):

“ ...

*Indien bovendien blijkt dat de terugwerkende kracht tot doel heeft dat de afloop van een of andere gerechtelijke procedure in een bepaalde zin wordt beïnvloed of dat de rechtscolleges worden verhinderd zich uit te spreken over een welbepaalde rechtsvraag, vereist de aard van het in het geding zijnde beginsel dat buitengewone omstandigheden of dwingende motieven van algemeen belang het optreden van de wetgever verantwoorden, dat, ten nadele van een categorie van burgers, afbreuk doet aan de aan allen geboden jurisdictionele waarborgen.*

...”

8.

Er dient dus te worden gekeken of artikel 4 van het decreet van 18 november 2011 enige rechtsonzekerheid creëert of onduidelijk is. Zoals hoger reeds gesteld, is dit niet het geval. Waar voor de decreetswijziging van 18 november 2011 alle (onderlijning door de Raad) betrokken adviserende instanties aangewezen krachtens artikel 4.7.16, §1, eerste lid, respectievelijk artikel 4.7.26, §4, 2° VCRO als belanghebbenden voor de Raad werden aangemerkt, is dit door de decreetswijziging beperkt tot de leidend ambtenaar van het departement of agentschap waartoe de adviserende instantie behoort.

De parlementaire voorbereiding van het decreet van 18 november 2011 stelt in dat verband (Memorie van toelichting, *Parl. St. VI. Parl. 2010-2011*, stuk 1250, nr.1/3):

“ ...

*De bevoegdheid in hoofde van overheidsinstanties om beroep in te stellen tegen beslissingen van een politieke overheid, wordt toegewezen aan de leidend ambtenaar van dat orgaan (veelal een agentschap) in plaats van aan een toegewezen (‘gedelegeerde’) ambtenaar.*

*Bedoeling is dat een verantwoordelijke op een voldoende hoog niveau, vooraleer beroep in te stellen, steeds een integrale afweging maakt zoals ook de politieke overheid die de beslissing heeft genomen, dat heeft gedaan. Bij de afweging worden niet enkel de eigen sectorale belangen nagekeken, maar wordt ook het belang van het beroep geëvalueerd tegenover het, door het beroep, voor geruime tijd blokkeren, minstens bezwaren van de voorgenomen handelingen of werken.*

...

*Artikel 4 Dit artikel behandelt de beroepen inzake stedenbouwkundige vergunningen en verkavelingsvergunningen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen tegen beslissingen getroffen door de deputatie (reguliere procedure) of de Vlaamse Regering, de gedelegeerd of gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar (bijzondere procedure). In plaats van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar wordt de bevoegdheid om beroep aan te tekenen toegewezen aan de leidend ambtenaar van het departement. Ook voor wat betreft de adviserende instanties wordt verduidelijkt dat de beslissingsbevoegdheid toekomt aan de leidend ambtenaar. De tabel die geldt voor de ‘verschuiving’ van de bevoegdheid om beroep in te stellen tegen beslissingen inzake stedenbouwkundige vergunningen en verkavelingsvergunningen genomen door het college van burgemeester en schepenen (artikel 3) geldt eveneens voor beroepen inzake stedenbouwkundige vergunningen en verkavelingsvergunningen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Het is ongewenst dat de leidend ambtenaar deze beroepsmogelijkheid verder zou delegeren. Bij afwezigheid (vakantie of ziekte bijvoorbeeld) is de ambtenaar die belast is met de vervanging van de leidend ambtenaar uiteraard wel bevoegd om beroep in te stellen. Bij de beslissing tot het al dan niet instellen van het beroep, bedoeld in het eerste lid, 5° en 6°, kan de leidend ambtenaar een afweging maken van de belangen van de eigen entiteit tegenover die van andere entiteiten en het maatschappelijk belang van het aangevraagde.*

...”

De minister van ruimtelijke ordening stelt in het Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed (*Parl. St. VI. P. 2010-2011, stuk 1250, nr. 4/4*):

“... ”

*Deze bevoegdheid wordt in het ontwerp van decreet toegewezen aan de leidend ambtenaar in plaats van aan een toegewezen (gedelegeerde) ambtenaar. Deze wijziging werd voorgesteld in het kader van de vereenvoudiging van procedures en versnelling van investeringsprojecten. De maatregel kan op korte termijn worden gerealiseerd en snel effect hebben. Zonder een ingrijpende administratieve reorganisatie wordt de beroepsmogelijkheid op een hoger niveau getild. De bedoeling hiervan is dat – vooraleer een beroep wordt ingesteld – een verantwoordelijke op een voldoende hoog niveau steeds een integrale afweging maakt, zoals ook de politieke overheid die de beslissing heeft genomen dat heeft gedaan. De minister benadrukt dat bij de afweging niet enkel de eigen sectorale belangen worden nagekeken, maar dat ook het belang van het beroep moet worden geëvalueerd.*

“... ”

Ook al wordt er niets specifiek gezegd over het wegvallen van de beroepsmogelijkheid voor het college van burgemeester en schepenen, blijkt uit de parlementaire voorbereiding de bedoeling dat “op een voldoende hoog niveau” de afweging wordt gemaakt om beroep in te stellen en dat de bevoegdheid wordt ontnomen van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaren, en eveneens het college van burgemeester en schepenen, om zelf beroep in te kunnen stellen bij de Raad.

9.

De parlementaire voorbereidingen van het wijzigingsdecreet 4 april 2014 stellen (*Parl. St. VI. P. 2013-2014, stuk 2371, nr. 1*):

“... ”

#### *8. Technische aanpassingen*

*Onder meer volgende, eerder technische aanpassingen worden voorgesteld:*

- 1. alleen de essentiële elementen van het openbaar onderzoek voor structuurplannen en RUP's worden bepaald in het decreet. De Vlaamse Regering krijgt de machtiging om de nadere regels uit te werken in een uitvoeringsbesluit;*
- 2. er wordt verduidelijkt dat de gemeenteraad een beslissing moet nemen over de zaak van de wegen niet alleen in het kader van verkavelingsvergunningen met wegeaanleg maar ook in geval van wegeaanleg in het kader van stedenbouwkundige vergunningen. Bovendien wordt voorzien dat de provinciegouverneur op verzoek van de deputatie of de Vlaamse Regering de gemeenteraad kan samenroepen;*
- 3. de digitalisering van de planningsprocedure en de vergunningsprocedure vraagt om aanpassing van een aantal bepalingen die er voornamelijk toe strekken om het digitaal indienen van bezwaren mogelijk te maken in de procedure van structuurplannen, RUP's en vergunningen;*
- 4. er is een materiële rechtzetting om de mogelijkheid open te houden dat het college van burgemeester en schepenen beroep kan instellen bij de RvVb in het kader van de bijzondere procedure;*

“... ”

#### *Artikel 56*

*Met het decreet van 18 november 2011 tot wijziging van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning en van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening inzake de beroepsmogelijkheden, werden een aantal wijzigingen aangebracht aan de tekst van het artikel waarin de belanghebbenden worden omschreven die beroep kunnen instellen bij de RvVb (toenmalig artikel 4.8.16, VCRO, thans artikel 4.8.11, VCRO).*

*Deze wijziging, meer bepaald de vervanging van het woord 'instantie' door 'de leidend ambtenaar van het departement of agentschap' in artikel 4.8.11, §1, 6°, VCRO, kan tot gevolg hebben dat de mogelijkheid van het college van burgemeester en schepenen om beroep aan te tekenen binnen de bijzondere procedure in vraag zou worden gesteld. Dit is uiteraard nooit de bedoeling geweest en wordt thans rechtgezet door de toevoeging van een punt 7°.*

...

Uit de bewoordingen van de parlementaire voorbereiding dat het gaat om een *“materiële rechtzetting”* en dat *“het nooit de bedoeling is geweest”* dat de beroepsmogelijkheid aan het college van burgemeester en schepenen *“in vraag zou worden gesteld”* leidt de verzoekende partij af dat het gaat om een interpretatief decreet.

10.

De Raad oordeelt echter dat uit niets blijkt dat de decretale bepaling van 4 april 2014 die het college van burgemeester en schepenen wel aanduidt als belanghebbende *“voor vergunningen, afgegeven binnen de bijzondere procedure, op voorwaarde dat het tijdig advies heeft verstrekt krachtens artikel 4.7.26, § 4, eerste lid, 2°, of ten onrechte niet om advies werd verzocht”*, ‘interpretatief’ is, zodat deze bepaling dus helemaal geen terugwerkende kracht heeft.

Vooreerst wordt nergens in de decreetstekst van 4 april 2014 uitdrukkelijk vermeld dat artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 6° VCRO dient te worden *“uitgelegd”* op een welbepaalde manier. Er wordt nergens melding gemaakt dat het om een interpretatief decreet gaat in de decreetstekst zelf. Ook in de parlementaire voorbereiding wordt nergens gesteld dat het gaat om een interpretatieve bepaling die nodig is om een onduidelijkheid recht te zetten.

Bovendien wordt in de temporele bepalingen (hoofdstuk 3) van het decreet van 4 april 2014 geen afwijkende datum voor de inwerkingtreding van artikel 63 opgelegd. Dit artikel treedt dan ook in werking 10 dagen na de publicatie in het Belgisch Staatsblad op 15 april 2014.

Hieruit kan worden afgeleid dat er geen reden is om te veronderstellen dat de decreetgever aan deze bepaling een retroactieve werking heeft willen geven.

De verzoekende partij kan gevolgd worden waar zij stelt dat de norm niet noodzakelijk uitdrukkelijk moet vermelden dat zij van interpretatieve aard is. Eigen aan een interpretatieve bepaling is ook dat dit betekent dat aan een bestaande bepaling een betekenis wordt gegeven met terugwerkende kracht tot de inwerkingtreding van de geïnterpreteerde bepaling, waardoor een temporele bepaling niet nodig is.

Artikel 63 van het decreet van 4 april 2014 is echter geen verduidelijking van een bestaand artikel, noch werkt het enige onduidelijkheid weg.

Door de inwerkingtreding van artikel 4 van het Decreet van 18 november 2011 kon het college van burgemeester en schepenen in de bijzondere procedure geen beroep meer instellen bij de Raad. De tekst zelf laat geen andere interpretatie toe.

Artikel 63 van het decreet van 4 april 2014 bevat enkel een aanvulling van de lijst van belanghebbenden die een beroep kunnen instellen bij de Raad. Het loutere feit dat deze belanghebbende in de oorspronkelijke decreetstekst wel was ingegrepen, bij een decreetswijziging niet meer bij de belanghebbenden hoorde en nu opnieuw wordt opgenomen, is onvoldoende om te kunnen spreken van een interpretatieve bepaling.

De mogelijkheid om beroep in te stellen door het college van burgemeester en schepenen in de bijzondere procedure was immers uitdrukkelijk verwijderd uit het decreetsartikel, zodat de verzoekende partij niet kan stellen dat nadien aan ditzelfde artikel de betekenis kan worden gegeven die zij oorspronkelijk redelijkerwijze kon krijgen.

Om van een interpretatieve bepaling te kunnen spreken, is het vereist dat er een onduidelijkheid is of verschillende interpretatiemogelijkheden van een bepaling, waarbij de decreetgever duidelijkheid wil scheppen over de juiste betekenis van de bepaling. Het is de bedoeling om duidelijker te formuleren wat steeds de bedoeling is geweest. Dit is het criterium van de rechtsonzekerheid.

Artikel 4 van het decreet van 18 november 2011 en het bij het instellen van het beroep geldende artikel 4.8.16, §1 VCRO is niet onzeker of betwist. De Raad heeft in talloze arresten het beroep ingesteld door een college van burgemeester en schepenen onontvankelijk verklaard. De Raad heeft een prejudiciële vraag gesteld aan het Grondwettelijk Hof, niet betreffende een onduidelijkheid met dit decreetsartikel, maar wel over een mogelijke schending van het gelijkheidsbeginsel doordat enerzijds, de door de Vlaamse Regering aangewezen instanties die tot een Vlaams departement of Vlaams agentschap behoren, die op grond van de in het geding zijnde bepaling een beroep kunnen instellen bij de Raad en, anderzijds, het college van burgemeester en schepenen, die dat niet kan. Het Grondwettelijk Hof heeft geoordeeld dat er geen schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet voorlag. De Raad heeft echter altijd de decreetswijziging zo begrepen dat het college van burgemeester en schepenen in de bijzondere procedure geen beroep bij de Raad kon instellen en heeft nooit een andere interpretatie voor ogen gehad. Er was dus geen onduidelijkheid in de rechtspraak.

Er bleek ook geen enkele onduidelijkheid uit de parlementaire voorbereiding. Er is geen mogelijk achterpoortje in het decreet te vinden of een mogelijkheid tot verschillende interpretaties. Er kan dus geen enkele twijfel bestaan over de interpretatie van het toenmalig geldende artikel 4.8.16, §1, eerste lid VCRO. De verzoekende partij toont het tegendeel niet aan.

Artikel 63 van het decreet van 4 april 2014 betreft hierdoor een loutere toevoeging of aanvulling en geen interpretatief decreet. Er kan niet gesteld worden dat in de opsomming van de belanghebbenden die beroep kunnen instellen bij de Raad het college van burgemeester en schepenen steeds had moeten toebehoren.

Indien dit wel de bedoeling was geweest van de decreetswijziging van 4 april 2014, dan was dit niet gebeurd met een aanvulling van artikel 4.8.11, §1 VCRO door een extra punt 7° toe te voegen.

Het Grondwettelijk Hof heeft hierover gesteld dat het doel van de decreetswijziging erin bestond dat het Vlaamse niveau in beroep gaat tegen een beslissing van een ander niveau, en dat *“die doelstelling kan enkel worden bewerkstelligd wanneer het beroepsrecht van het college van burgemeester en schepenen als adviserende instantie wordt uitgesloten”* zodat *“de uniformiteit verzekerd”* wordt. Uit het arrest van het Grondwettelijk Hof blijkt geen onduidelijkheid.

Het feit dat in de parlementaire voorbereiding wordt gesproken over een materiële vergissing, die nooit de bedoeling zou geweest zijn, is niet gelijk te stellen met een onduidelijkheid of een geval van rechtsonzekerheid. Een mogelijke vergetelheid of fout in het wetgevingsproces maakt een wet nog niet onduidelijk. Hier is duidelijk sprake van een nieuwe rechtsregel die wordt uitgevaardigd, hetgeen niet mogelijk is door middel van een interpretatief decreet.

De Raad laat in het midden of het wegvallen van de beroepsmogelijkheid voor het college van burgemeester en schepenen een toenmalige beleidskeuze was van de decreetgever, dan wel of

de decreetswijziging onvoldoende doordacht werd geredigeerd en zodoende een onbedoeld gevolg had. Zelfs in de laatste veronderstelling kan enkel worden vastgesteld dat de decreetgever nadien beslist heeft om het college voortaan opnieuw als belanghebbende derde op te nemen door het college van burgemeester en schepenen als zodanig toe te voegen aan de lijst van personen en instanties die als belanghebbenden bij de Raad toegang kunnen krijgen .

Anders dan de verzoekende partij voorhoudt, kan de betekenis van een bepaling niet worden omgebogen door verklaringen (zoals in de parlementaire voorbereiding) te laten voorgaan op de duidelijke tekst van die bepaling. Ook het Grondwettelijk Hof heeft zich in dezelfde zin reeds uitgesproken (GWH nr. 193/2004).

De verzoekende partij kan dan ook niet gevolgd worden waar zij uit het feit dat er niet expliciet wordt verantwoord bij het opstellen van de decreetswijziging van 18 november 2011 waarom het college van burgemeester en schepenen geen beroepsmogelijkheid meer verkreeg, zij kan afleiden *“dat uit niets bleek dat de decreetgever destijds de zelfstandige vorderingsbevoegdheid van het college van burgemeester en schepenen heeft willen schrappen”*. Het loutere feit dat er niets vermeld is in een parlementaire voorbereiding wil niet zeggen dat hieruit kan worden afgeleid dat de beroepsmogelijkheid voor het college van burgemeester en schepenen steeds wordt geacht te hebben bestaan.

Het louter gebruik van de bewoordingen *“materiële rechtzetting”* en *“dit is uiteraard nooit de bedoeling geweest”* is niet voldoende om te spreken van een interpretatieve bepaling. Het volstaat niet om te verwijzen naar het verslag van de auditeur in de procedure voor de Raad van State. Ook artikel 105, §2, eerste lid, 4° van het Decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning kan niet dienstig worden ingeroepen om te stellen dat het *“nooit de bedoeling is geweest om het college van burgemeester en schepenen principieel uit te sluiten”*.

Er is niet meer dan één interpretatie mogelijk van het desbetreffende artikel. Het later inwerkingtreden van artikel 63 van het decreet van 4 april 2014, om een eventuele materiële fout recht te zetten, verandert niets aan de interpretatie. Het louter herstellen van een vergissing of verzuim is geen interpretatie van de wet, maar een wijziging ervan. Een interpretatieve bepaling kan niet dienen om de redactie van een regeling te verbeteren of om de leemten ervan aan te vullen. Artikel 63 kan dan ook enkel begrepen worden als een bepaling die voor de toekomst, de mogelijkheid om beroep in te stellen toekent aan het college van burgemeester en schepenen in de bijzondere procedure.

De verzoekende partij kan ook niet aantonen dat het gaat om een tekstverduidelijking of een duidelijkere formulering: het artikel van het decreet 18 november 2011 was duidelijk, namelijk dat er geen beroepsmogelijkheid is voor het college van burgemeester en schepenen. Dat nadien de beroepsmogelijkheid voor het college van burgemeester en schepenen terug mogelijk werd door het decreet van 4 april 2014 is geen verduidelijking of een rechtzetting maar wel een nieuwe aanvulling van het decreet.

Er is dus geen sprake van rechtsonzekerheid, noch van het herstellen van enige rechtsonzekerheid en daardoor kan er geen sprake zijn van een interpretatieve bepaling. Artikel 63 heeft dan ook geen terugwerkende kracht.

In de discussie tussen de partijen of de decreetgever in gewestmateries al dan niet over de bevoegdheid beschikt om interpretatieve decreten te maken, dient dan ook niet te worden ingegaan, aangezien aan de voorwaarde van de rechtsonzekerheid om te kunnen spreken van een interpretatief decreet niet is voldaan.

11.

In ondergeschikte orde stelt de verzoekende partij dat er drie periodes moeten onderscheiden worden: periode 1 is de situatie vóór de decreetswijziging van 18 november 2011 waar het college van burgemeester en schepenen een zelfstandig vorderingsrecht had. Na de decreetswijziging is er de periode 2 waardoor het college van burgemeester en schepenen geen vorderingsrecht meer had. In periode 3 werd het decreet opnieuw aangepast met een toevoeging van een punt 7° waardoor het college van burgemeester en schepenen opnieuw “*expressis verbis*” wordt vermeld als belanghebbende met een zelfstandig vorderingsrecht. De verzoekende partij stelt dat periode 2 objectief gezien een identieke situatie is als periode 1 en 3, waardoor identieke gevallen identiek dienen behandeld te worden, en de Raad grondwetsconform het decreet moet interpreteren.

Het gelijkheidsbeginsel kan slechts geschonden zijn als in rechte en in feite vergelijkbare situaties ongelijk werden behandeld, zonder dat die ongelijke behandeling op een objectief criterium berust en in redelijkheid verantwoord is; of als in rechte en in feite onvergelijkbare situaties gelijk werden behandeld zonder dat die gelijke behandeling op een objectief criterium berust en in redelijkheid verantwoord is. De toets aan het gelijkheidsbeginsel houdt in dat de vergelijking betrekking heeft op rechtssituaties die het gevolg zijn van het handelen van eenzelfde overheid. Het komt toe aan de verzoekende partijen om in het verzoekschrift met concrete en precieze gegevens de schending van het gelijkheidsbeginsel aan te tonen.

Het Grondwettelijk Hof heeft in zijn arrest van 27 februari 2014 met rolnummer 32/2014 uitdrukkelijk geoordeeld dat het onderscheid tussen periode 1 en 2 geen schending uitmaakt van het gelijkheidsbeginsel.

Zoals hierboven reeds gesteld heeft het Grondwettelijk Hof reeds geoordeeld dat de decreetgever een wettig doel nastreeft door een beroep toe te vertrouwen aan een verantwoordelijke op een voldoende hoog niveau, “*teneinde een integrale afweging van het belang van het beroep te bewerkstelligen en de uniformiteit te verzekeren van de beslissingen om al dan niet beroep in te stellen*”.

Het Grondwettelijk Hof wijst er vervolgens op dat de gemeente beroep kan instellen bij de Raad wanneer ze rechtstreeks of onrechtstreeks hinder of nadelen kan ondervinden. Het college van burgemeester en schepenen treedt op als vertegenwoordiger van de gemeente, waardoor het als vertegenwoordiger van de gemeente een beroep kan instellen bij de Raad waardoor het verschil in behandeling geen onevenredige gevolgen heeft ten opzichte van het nagestreefde doel. Het Grondwettelijk Hof heeft dus al voor het verschil in periode 1 en periode 2 geoordeeld dat er geen schending is van artikel 10 en 11 van de Grondwet.

Het antwoord van het Grondwettelijk Hof op de gestelde prejudiciële vraag is voldoende duidelijk en laat geen ruimte meer voor interpretatie.

Het loutere feit dat door een beleidskeuze het college van burgemeester en schepenen in periode 3 opnieuw een autonome beroepsmogelijkheid heeft gekregen is niet voldoende om tot een schending van het gelijkheidsbeginsel te besluiten. De situatie van periode 1 en periode 3 is volledig dezelfde, namelijk zowel in periode 1 als in periode 3 beschikt het college van burgemeester en schepenen over de bevoegdheid om een beroep in te stellen bij de Raad. Over het verschil in periode 1 en 2 heeft het Grondwettelijk Hof zich reeds uitgesproken en gesteld dat er geen schending is van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet. Het Grondwettelijk Hof is reeds overgegaan tot een vergelijking van een periode met beroepsmogelijkheid en een periode zonder beroepsmogelijkheid voor het college van burgemeester en schepenen. De Raad kan dus niet anders besluiten en kan over dit punt geen nieuwe prejudiciële vraag stellen aangezien het Grondwettelijk Hof hierover reeds uitspraak heeft gedaan.

Er valt niet in te zien tot welke andere conclusie het Grondwettelijk Hof zou gekomen zijn na de inwerkingtreding van artikel 63 van het decreet van 4 april 2014. De verzoekende partij maakt niet aannemelijk dat het Grondwettelijk Hof, waar het eerst geoordeeld heeft dat er geen schending is van het gelijkheidsbeginsel voor periode 1 en 2, nu wel zou beslissen tot een schending door het louter bestaan van periode 3. De loutere terugkeer naar een vroegere toestand kan niet leiden tot een schending van het gelijkheidsbeginsel.

De verzoekende partij stelt opnieuw dat er een onduidelijkheid is, doch dit volstaat niet. Hierboven is reeds vastgesteld dat er geen onduidelijkheid is ontstaan, noch bij het wegvallen van het vorderingsrecht van het college van burgemeester en schepenen, noch bij het terug invoeren van het vorderingsrecht. Het is niet omdat in de parlementaire voorbereiding staat dat *“het nooit de bedoeling is geweest”* van de decreetgever om de beroepsmogelijkheid in vraag te stellen, dat er hierdoor een onduidelijkheid is. Er kan dus niet vermoed worden dat *de “wetgever niet de bedoeling kan hebben gehad om de Grondwet te schenden”*, zoals de verzoekende partij meent.

De verzoekende partij slaagt er niet in om aan te tonen dat er een schending voorligt van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, louter door de toevoeging van het punt 7° aan artikel 4.8.11, §1 VCRO.

De Raad stelt geen schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet vast. De Raad ziet zich niet genoodzaakt om opnieuw een prejudiciële vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof. Bovendien geeft de verzoekende partij ook geen verdere duiding hoe deze prejudiciële vraag dan zou moeten gesteld worden en beperkt zij zich louter door te stellen dat een nieuwe prejudiciële vraag kan worden gesteld door de Raad voor zover zij niet wezenlijk dezelfde inhoud heeft.

Gelet op de voorafgaande vaststelling is er geen nood om de door de eerste en tweede tussenkomende partij voorgestelde prejudiciële vraag te stellen.

12.

Uit het voorgaande volgt dat een college van burgemeester en schepenen zich, op het ogenblik van het instellen van het beroep bij de Raad, niet kon beroepen op artikel 4.8.16, § 1, eerste lid, 6° VCRO.

Artikel 4.8.16, § 1 VCRO voorzag immers niet in een beroepsmogelijkheid voor het college van burgemeester en schepenen als adviserende instantie in de bijzondere procedure.

Het beroep van de verzoekende partij is dan ook onontvankelijk.



## **BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN**

1. De verzoeken tot tussenkomst van de nv ASPIRAVI, de nv PATHOEKE PLUS, de nv ELICIO PLUS, de cvba WIND4FLANDERS PROJECTS 2 en de nv ARDESA zijn ontvankelijk.
2. De Raad verwerpt de vordering tot vernietiging.
3. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 175 euro, ten laste van de verzoekende partij.
4. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 100 euro per tussenkomende partij, ten laste van elk van de tussenkomende partijen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 17 oktober 2017 door de zesde kamer.

De toegevoegd griffier,

De dienstdoend voorzitter van de zesde kamer,

Chana GIELEN

Marc VAN ASCH